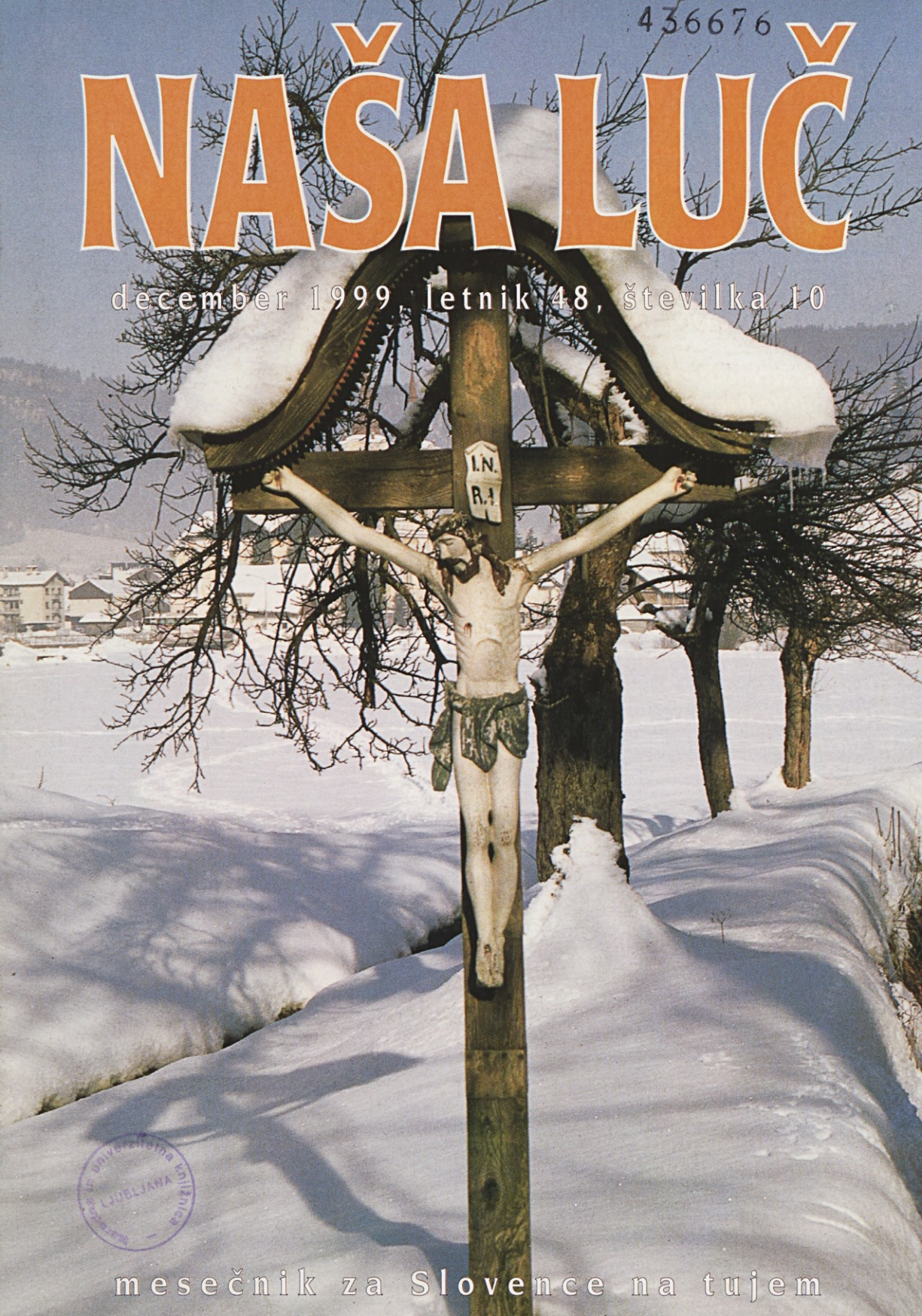

436676

NAŠA LUČ

december 1999 letnik 48, številka 10

mesečnik za Slovence na tujem

Božič
Preljubi sveti Božič ti,
Tebe se veselimo mi
In jaslice napravljamo,
Za tebe čedno postelj'co.

Sam Bog je tebe nam poslal
Pa tud' orehov dosti dal;
Njih *hoč' mo* lepo pozlatit',
In z njimi tebe počastit.

Dekleta, izrezlajte le
Iz bele gobe brezove
Golobce, naj se majajo,
Krog jaslic lepo letajo.

Po beršel fantje pojdemo,
Grozdiče mu pobelimo;
V zelenju mora kotec bit',
Vsa hiša se oveselit.

Preljubi svet' božični dan,
Otrokom praznik najbolj znan,
Kjer Jezusa spoznavamo
In božje dete molimo.

Preljubi sveti Božič ti,
Naj bomo tvoji brateci,
In tvoje ljube sestrce:
To naša srčna želja je.

Glej, otročaji majhni smo,
Podaj nam svojo rokico,
Da bomo lepo rastili,
Prav pridni kakor angelci.

O sveti Božič, praznik naš,
Ki nam veselja tol'ko daš,
Ohrani nam veseli čas
In hudega obvari nas!

(Drobtinice 1846)

NAŠA LUČ

Glasiló Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, München, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

E-mail: ljubo.bek@siol.net

E-mail: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	2.500 SIT
Avstrija	240 ATS
Anglija	12 GBP
Belgija	720 BEC
Francija	120 FRF
Italija	34.000 ITL
Nizozemska	40 NLG
Nemčija	35 DEM
Švica	29 CHF
Švedska	150 SEK
Avstralija	28 AUD
Kanada	25 CAD
ZDA	22 USD
Evropa	18 Eur

V ceno izvoda je vračunan 8% DDV.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 601 - 271482, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d., 50100-620-133 014-7100-1189115. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Oblikovanje in grafična priprava:

TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

Prva str. ovitka: L. Bekš: Razpelo

Druga str. ovitka: Arhiv Družine: Luč v temi

Tretja str. ovitka: Jan Krist: Sv. Miklavž

Četrta str. ovitka: Jan Krist: Otroč v snegu

Izmerimo dalj

Letošnji advent nas spet kliče k čuječnosti. Pretehtati moramo svoje življenje, s pesnikom izmeriti svojo dalj, do kod seže naše življenje. Bomo pripravljeni prestopiti prag novega upanja ali pa se bomo skupaj z mnogimi predajali malodušju ter zaupali vražam, ki tako rade spremljajo prelom tisočletja? Bomo znali pokazati, da smo kristjani drugačni kot novodobne množice? Bomo svetu ponudili novo upanje, jim prižgali novo luč, ki jo je pred skoraj 2000 leti v betlehemskih jaslih na svet prinesel Kristus, novo upanje sveta?

Ulice so že po vseh velikih mesti polne blišča, izložbe kar kipijo od kričavih barv, iz vseh strani nam ponujajo cenene izdelke, ki naj bi nam pričarali "njihovo" skrivnost božične noči. Novorojeni pa se nam ponujajo drugače, ne kot vraža niti ne kot blišč modernega sveta. Če smo zares pripravljeni slediti njegovemu klicu, potem naš božič pomeni začetek poti, ki nas popelje tudi na vrh Kalvarije, nam ponuja trpljenje velikega petka, samoto velike sobote in zmagovalne velikonočne jutra. Imamo po vsem tem kristjani še pravičo, da se predajamo malodušju?

Imamo pot, poznamo resnico in dano nam je življenje. Če tega ni, potem je prazna naša vera.

Slovenski kristjani smo v letošnjem adventnem času poklicani, da še pozorneje prisluhnemo klicu Cerkve na Slovenskem. Ta nam z odprto in jasno besedo na slovenski sinodi, kjer so naši škofje s pozornostjo prisluhnili besedam, ki so kar vrele iz ust slovenskih vernikov, vliva novo upanje, da je to pot, ki nam jo je pokazal Novorojeni. Znova je bila poudarjena potreba po večji povezanosti slovenske Cerkve z rojaki po vsem svetu. Kot da bi nam papežev obisk in blaženi A. M. Slomšek vlila novih moči, da smo prisluhnili potrebam modernega časa, v katerem je treba znova postaviti stvari na svoje mesto.

Adventni čas nam omogoča, da se vsak posebej in tudi vsi skupaj naučimo reči DA novemu življenju.

Ne dovolimo, da bi nam zunanji blišč zaslepil jasen pogled. Kristus se je rodil v bornih jaslih, odmaknjen od vrveža velemesti; k njemu so se najprej prišli pokloniti ubogi in preprosti pastirji.

Več od vsake besede nam govori preprosto življenje veselega kristjana. In kje smo mi?

Blagoslovljen božič!

Božji služabnik Alojzij Grozde – izziv Slovencem in slovenski državi

Stanislav Hočevar, salezijanec, postulator za beatifikacijo Alojzija Grozdeta

Najprej vas prosim, da bralcem pojasnite pomen besede "postulator", katere so njegove naloge in pristojnosti?

Postulator je tista oseba znotraj Cerkve, ki v imenu pobudnika za kanonizacijo svetniškega kandidata oziroma za priznanje mučeništva stori vse, da bi bil ta postopek uspešno končan.

Postulator ima več nalog. Najprej mora ugotoviti, ali obstaja tako imenovani sluh svetosti predlaganega kandidata oziroma ali ga iskreni in dobronamerni verniki imajo za svetnika in se mu proporočajo. Sluh svetosti imajo navad-

Praznovanje 50-letnice salezijancev v Šentrupertu in slovesni začetek postopka za prištetje Lojzeta Grozdeta k mučencem 27. 9. 1992. Navzoča sta bila dr. Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof, in Egidij Vigano, vrhovni predstojnik salezijanske družbe.

Stanislav Hočevar, SDB

no ljudje, ki so s to osebo živeli in jo tako ali drugače poznali.

Med tem poizvedovanjem postulator pripravlja življenjepis kandidata in seznam vseh oseb, ki bi lahko verodostojno pričale pred cerkvenim sodiščem. Sočasno mora zbrati vsa napisana dela in druge listine. Te pregledata zgodovinska in teološka komisija, ki ju imenuje krajevni škof. Če ti dve komisiji ugotovita, da so vse listine verodostojne in da je v vseh kandidatovih spisih popolna zvestoba evangeliju ter krščanskemu in moralnemu nauku, se lahko začne uradni postopek na ravni cerkvenega sodišča. Škof ordinarij mora še pred tem dobiti soglasje škofovske konference in soglasje Svetega sedeža.

Ko so vsi ti pogoji izpolnjeni, krajevni škof ustanovi posebno cerkveno sodišče, kateremu mora postulator predstaviti vse osebne dokumente svetniškega kandidata, njegove spise, življenjepisi in seznam prič, ki so pripravljene pričati.

Slovenci smo v zadnjih petdesetih letih imeli kar nekaj svetniških oseb, ki so s svojim življenjem in

smrtjo pričevali za Kristusa. Nam jih lahko na kratko predstavite?

Slovenci imamo, hvala Bogu, skozi vsa stoletja močne svetniške osebnosti. Žal, imamo tudi na tem področju premalo suverene države in premalo ustvarjalnosti.

Srečno je končan postopek za Antona Martina Slomška, ki ga je sv. oče Janez Pavel II. v Mariboru 19. septembra letos razglasil za blaženega. Kolikor bolj se mu bomo priporočali oziroma ga jemali za vzor, toliko prej bo razglašen tudi za svetnika.

Za njim je najbolj znan naš veliki misijonar in ustanovitelj krajevnih Cerkev Friderik Baraga. Postopek zanj je že v Rimu in za to skrbi frančiškanski pater dr. Bruno Korošak.

Na škofijski ravni je končan postopek tudi za našega znanega škofa dr. Janeza Gnidovca, ki je vodil škopsko škofijo in skrbel za katoličane na celotnem Kosovu. Poleg svoje izjemno dosledne askeze je znan tudi po svoji bilokaciji (sočasno na dveh mestih).

Na škofijski ravni je končan proces za Alojzija Grozdeta. Za druge kandidate pa smo šele na začetku. Imenovan je bil postulator za ljubljanskega nadškofa Antona Vovka (dr. Ivan Merlak). Dana je pobuda za začetek procesa za našega misijonarja laika dr. Janeza Janeža. Škofija, kjer je ta slovenski Albert Schweitzer umrl, še pretehtava razloge in zbira podatke za življenjepisa.

Kako to da ste ravno vi prevzeli postopek za svetništvo Lojzeta Grozdeta?

Lojze (v sredini zadaj) med svojimi: mamo, polbrati, teto Ivanko in starim očetom

Na začetku je bil postulator dr. Janez Jenko. Sam pa sem bil pobudnik za ta proces, in sicer iz več razlogov. Predvsem zato, ker smo salezijanci zavezani mladinskemu delu. In Alojzij Grozde je predstavnik mladih Slovencev. Nadalje zato, ker je Alojzij Grozde izjemen Slovenec in izjemen kristjan, rekel bi idealna zaveza. Mislim, da prav tega najbolj manjka med nami. Ne nazadnje pa tudi zato, ker sva blizu doma; po 2. svetovni vojni sem se velikokrat srečal z njegovo teto. Nisem mogel več prenašati te naše slovenske majhnosti in sem si dejal - po temeljitem posvetovanju - gremo naprej, pa naj stane, kar hoče! Ko je ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar iskal ljudi, ki bi se lotili tega dela, prejšnji postulator je namreč prosil za zamenjavo, je to delo prešlo name.

Koliko časa že traja postopek?

Postopek se je začel septembra 1992. Uradna razglasitev je bila v samem Šentrupertu na Dolenjskem, kjer je grob božjega služabnika Alojzija Grozdeta. Takrat smo salezijanci obhajali 50-letnico delovanja v Šentrupertu; ob tej priložnosti je tja prišel ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar in naš vrhovni predstojnik dr. Egidij Vigano, ki se je zelo zavzemal za širjenje mladinske svetosti. Sam sem videl v Alojziju Grozdetu odličen zgled mladinske svetosti. Od tedaj se je nadaljevalo vse tisto delo, ki sem ga naštel pri prvem vprašanju. 30. avgusta letos smo to delo po izjemno velikih naporih dokončali.

S katerimi težavami ste se srečevali pri svojem delu?

Največja težava je bila že omenjena: pomanjkanje časa, kajti vsi smo zaposleni. Primanjkuje nam tudi sredstev; napraviti je treba veliko poti, zbirati in fotokopirati dokumentacijo, pisati dolge zapisnike in jih prevajati ..., pa vse do ekshumacije, ki je sama po sebi velik dogodek, vendar ni poceni.

Naj omenim še nekaj težav. Nekateri spisi iz nadškofijskega arhiva so bili po 2. svetovni vojni vzeti; zlasti vse tisto, kar je služilo dr. Antonu Strletu pri pisanju prvega življenjepisa Božjega služabnika Alojzija Grozdeta. Zato je bilo potrebno ogromno vnovičnega preverjanja. Druga težava je strah med našimi ljudmi: "Kaj pa če se vrne stari sistem?"

Kljub temu smo pri mnogih naleteli na toliko idealizma in poguma, da smo lahko več kot zadovoljni z doseženimi uspehi.

Mnogo so imeli Lojzeta (desno) za najboljšega prijatelja.

Vemo, da se za postopek potrebuje veliko dokaznega gradiva. Kako uspešni ste bili pri tem?

Kot sem že omenil, je profesor Anton Strle takoj po Grozdetovi nasilni smrti temeljito zbral vse podatke in napisal knjigo. Nad 50 prič, ki so Alojzija Grozdetu osebno poznale, so potrdile popolno verodostojnost tega življenjepisa. Te priče so še marsikaj dodale ustno in tudi pisno.

Posebej dragoceni dopisi so prihajali od rojakov po svetu. Seveda so morali za vse priseči pri Bogu vpricho škofijskih sodišč. Našli smo še nekatere že izgubljene listine. Prav tako smo zbrali vse, kar se je o Alojziju Grozdetu pisalo ob njegovem mučeništvu.

Na zaslišanje smo vabili vse osebe, ki so lahko o njem karkoli povedale. Znano je, da se o teh zaslišanjih ne sme dajati izjav. Lahko omenim, da lahko kaka priča zelo veliko pove tudi s tem, ko noče odgovarjati na vprašanja. Iz vseh zaslišanj in vseh listin je podoba zelo jasna. Seveda bo imela končno besedo kongregacija za zadeve svetnikov.

Kdo bo nadaljeval vaše delo v Vatikanu?

Vso dokumentacijo smo izročili rimski kongregaciji pod vodstvom ljubljanskega nadškofa dr. Franca Rodeta, ki je

že prej o tej zadevi govoril s svetim očetom in voditeljem urada (prefektom kongregacije). Zdaj je bil imenovan za postulatorja v Rimu frančiškanski pater dr. Viktor Papež. On je ne le velik strokovnjak za cerkveno pravo in profesor te stroke na univerzi v Rimu, marveč tudi svetovalec več uradov sv. sedeža. Bil je tudi dekan fakultete za pravo. Zato bo lahko ob sodelovanju dosedanjih članov cerkvenega sodišča veliko prispeval, da se bo postopek dobro nadaljeval.

Kako hitro potekajo postopki v Rimu?

V Rimu se delo nadaljuje na kongregaciji za zadeve svetnikov. Postopek je sledeč: postulator prosi za začetek procesa, nakar je imenovan relator, ki najprej preveri, ali je bil škofijski postopek veljaven. Če je bil, se začne preučevanje. Relator spremlja preučevanje prek različnih teles (strokovnjakov in raznih strokovnih skupin), postulator pa daje dodatna pojasnila ali odgovarja na vprašanja. Kolikor hitrejši in bolj utemeljeni so odgovori, toliko hitrejši je postopek. Gre torej za sodelovanje na obeh straneh. Velikega pomena je zanimanje domačega škofa za sam postopek.

Vemo, da je postopek za blaženega A. M. Slomška trajal zelo dolgo. Mislite, da bo postopek za Grozdetu krajši?

Menim, da gre ob prelomu ne le tisočletja, ampak prelomu slovenske zgodovine za tako veliko zadevo, da jo bo treba čim prej rešiti. Tu gre za te vidike: Alojzij Grozde je bil mlad človek, laik, mučenec. Živel je v izjemno delikatnem trenutku. Vprašamo se, ali se je bil sposoben v teh navzkrižnih trenutkih pravilno odločati in vztrajati pri pravi odločitvi. Drugače rečeno, ali je slovensko krščanstvo dozorelo v sam vrh ali ne. Več kot tisočletnemu krščanstvu pri nas imamo tu najvišji preizkusni kamen. Vesoljna Cerkev se tega zaveda. Zato, upam, bo kmalu povedala svoje mnenje.

V čem je, po vašem mnenju, svetništvo L. Grozdetu in kakšno je sporočilo, ki ga v naš čas prinaša njegov lik?

Njegovo svetništvo je v tem, da je tako korenito zaživel človeški in krščanski poklic, do konca razvil vse svoje darove in jih dal ustvarjalno na voljo drugim, pri tem pa se ni prevzemal. Alojzij Grozde postaja vzor, kako je mogoče biti mlad, zaveden Slovenec, dosleden kristjan in apostol, povrh vsega pa še mirno izročiti svoje življenje za prenovo svojega naroda.

Kako bi na kratko opisali njegovo kratko življenje. Je bil osebnost, ki bo nagovorila današnje vernike?

Alojzij Grozde prihaja iz velike materialne revščine in skorajda popolne človeške zavrženosti. Četudi je nezakonski sin, pije lepoto dolenske zemlje in jo prenaša v dušo. Po dobroti svoje tete more v srednjo šolo. Tam napreduje z orjaškimi koraki: postaja pravi izobraženec, z jasnim svetovnim nazorom, zavzet apostol in ustvarjalec občestva. Skoraj trd v svoji zvestobi postaja prava mehkoba v služenju potrebnim. V pesmih odkriva čutečo dušo, v molitvi krepi moč za pričevanje.

Njegov lik nas lahko nagovori tudi danes: mogoče je splezati iz vsakega brezna, da se opevati lepoto naše zemlje in biti vpet v vesoljno krščanstvo, socialni čut gre skupaj z molitvenim življenjem, svet se spreminja ne z orožjem in ne s kritiziranjem, ampak samo z osebno zavzetostjo. Alojzij Grozde je simbol tiste sprave, ki jo Slovenija tako potrebuje.

Kako bi odgovorili tistim, ki pravijo, da bi lahko Grozdetovo svetništvo razdelilo slovenski narod. Tukaj mislim na besede, ki naj bi jih svetemu očetu v Mariboru izrazil predsednik Kučan: Vovka nikar!

Lojze leta 1924, ko je shodil. Dokaj zgodaj je že zbujal pozornost s svojo odločnostjo.

*R*ad bi imel kakor orel peroti,
da domovino bi vso preletel,
da bi načudil se njeni lepoti,
in da se zanjo še vse bolj bi vnel.

Ta misel g. predsednika se mi zdi skrajno neokusna in žaljiva. Cerkev s priznavanjem mučeništva kaže na življenjsko moč nekega naroda in ga dviguje do najvišje ravni. Ali naj raje dovolimo, da celo Slovenijo preplavi megla, ali pa je vseeno boljše, da naše gore obsije sonce. Čim več bo s soncem razsvetljenih vrhov, prej bo sonce povsod.

Naslednje leto naj bi papež v Vatikanu razglasil mučence 2. svet. vojne in komunistične revolucije. Bomo tudi Slovenci soudeleženi pri tem dogodku?

Glede tega vprašanja je kar preveč nejasnega pisanja. Sveti oče hoče le dati priznanje vsem tistim, ki so v zadnjem stoletju darovali svoje življenje Bogu kot mučenci. To ne bo beatifikacija ali kanonizacija, marveč samo priznanje. Za vsakega je treba opraviti celoten postopek. Med tistimi, katerim bo sveti oče dal priznanje, so tudi Slovenci.

Kaj vse lahko še storimo, tukaj mislim zlasti na vernike, da bi Lojze Grozde čim prej dosegel čast oltarja?

Spoznavajmo ga in se mu priporočajmo. Kdor bi karkoli vedel o njem, naj piše na postulaturu (Postulatura, Rakovniška 6, 1001 Ljubljana, p.p. 2404), kjer se bo pripravljala nov življenjepis. Kdor more, lahko za ta proces prispeva tudi denar, predvsem pa ga sprejmimo za svoj vzor.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

ADVENTNI VENČEK

Pavla se je vračala s predprazničnega nakupovanja. Že prejšnji večer si je napravila dolg seznam najbolj nujnih in manj nujnih stvari, ki bi jih morala nakupiti, da bo med prazniki resnično brez skrbi in da ne bo v zadregi, če kdo pride nenapovedano. Ko je Tomažu pokazala dolgi seznam, ji je razumevajoče in še kar odobravajoče prikimal. "Ti si najboljša gospodinja na svetu. Koga pa bova povabila?" je vprašujoče pogledal dolgi seznam in nato še Pavlo. "Ja, koga? Saj veš, da vedno kdo pride. Tebi je pač vseeno. Ti se pogovarjaš in te nič ne moti, če je miza prazna. Ljudje pa to vidijo, in kdo ve, kaj si potem mislijo o meni. Ne, Tomaž, ne bom se jim dajala v zobe. Od moje mize ne bo šel nihče lačen!" je bila Pavla odločna. "Ti si res najbolj skrbna gospodinja na vsem svetu," jo je Tomaž še enkrat pohvalil. "Boš šel z menoj nakupovat?" ga je povabila. "Pavla, saj veš, kako trpim v tistih velikih trgovinah. A ne bi šla tokrat kar sama? Vzemim nakupovalni voziček, da se ne boš utrujala z nošenjem. Sicer pa, a res misliš, da potrebujeva toliko stvari?" Pavla se je razjezila: "Ti, ti seveda ne! Ti bi živel kar od zraka in pesnikov in pisateljev in knjig in duhovnosti. Toda, kaj pa bodo ljudje rekli, če jim ne bom imela kaj postreči!" "Ja, Pavla, saj sem ti rekel, da si ti najboljša gospodinja in če ne bi bilo tebe, bi me sedaj gotovo že obirali debeli črvi

dva metra pod zemljo," se je hotel Tomaž pošaliti. "Ne, Tomaž, nič te ne bi obirali.

Ne bi imeli kaj obirati, pobralo bi te od lakote. Kosti pa niti črvi ne marajo," se je Pavla razvnela. "Pavla, rad bi do konca prebral Avguštinove Izpovedi. Saj boš lahko šla sama, kajne?" jo je Tomaž poprosil. "Seveda bom šla. Kaj pa naj bi? Kosilo pa naj ti skuha tisti Avgustin. In za večerjo si pripravi solato iz njegovih Izpovedi." Pavla je trdo zaprla vrata.

Sedaj se vrača z nakupovanja. Tistih nekaj sto metrov do doma je počasi potiskala voziček pred seboj. Počutila se je utrujeno, prazno. Potrebovala bi nekoga ob sebi, da bi nanj stresla slabo voljo. Tomaža? Vseeno. Kogarkoli. Pogled ji je obstal na adventnem venčku na vrhu kupa nakupljenih stvari. In zazdelo se ji je, da to pravzaprav ne gre skupaj. Še več, prav smešno je bilo videti.

Papirnate kuhinjske brisače, sladkor, moka, orehi, okraski in cel kup drugih drobnarij, na vrhu pa adventni venček. Nehote je pogledala okrog, če jo kdo opazuje, če se ji morda kdo ne posmehuje. Toda vsi so hiteli mimo. Nihče se ni zmenil ne zanjo ne za njen adventni venček na vrhu nakupljenih reči. Spet se je zazrla v venček in v štiri svečke vpletene v zelenje. Nenadoma jo je spreletelo: "Čemu vse to? Čemu vse to iskanje po trgovini in neprestana skrb, da ne bi česa pozabila. Utrujena sem od teh nakupov. Sita sem jih.

Morda pa je Tomaž vendarle imel prav. Morda bi zadoščal samo adventni venček. In v nedeljo bi Tomaž prižgal prvo svečko. Sedla bi za mizo, si pogledala v oči in rekla bi Tomažu: "Daj, povej mi zgodbo o božiču, o tihi sveti noči, o miru po vsej zemlji, o ljubezni med Bogom in ljudmi, ki se je kot zvezda razžarela nad svetom in hotela ogreti vsa srca.

Tomaž bi bil morda začuden, presenečen, a tudi vesel. In potem bi začel tako kot vedno: "Bral sem pred leti, se ne spomnim več v kateri knjigi, saj veš, ta moja pozabljenost, bral sem, da je po vsem svetu zavladal mir, ljudje so drug drugemu segli v roke. Spravo in prijateljstvo so v sveti noči podarili sebi in Bogu, ki je prišel in za vedno ostal sredi med njimi...

Jože Urbanija

PRSTAN

Ljubezen je prstan, prstan nima konca, poje neka preprosta pesem in spominja na to, da je lahko brezkončni krog prstana obljuba zvestobe in ljubezni, ki se ne utrudita nekega dne in ne umreta. Ko danes ženin in nevesta pri cerkveni poroki drug drugemu natakmeta prstan, rečeta: "Nosi ta prstan v znamenje zvestobe." Podobno je rečeno škofu pri njegovem posvečenju: "Sprejmi ta prstan, znamenje zvestobe. Kajti v neomajni zvestobi naj bi ohranil božjo Nevesto, sveto Cerkev, nepoškodovano." Tudi v nekaterih ženskih redovnih skupnostih je običaj, da pri večnih zaobljubah redovnici dajo prstan.

Prstane so že v antiki pogosto uporabljali. V Grčiji je bil prstan znamenje svobodnega moža in posebno so cenili pečatni prstan. Rimljani so nosili, kakor že poprej Etruščani, sprva preproste železne prstane, posebno kot poročne prstane. Zlati prstani so bili sprva pridržani osebam višjih slojev, npr. senatorjem. **Nositi prstan je bila pri Rimljanih z zakonom zaščitena pravica in čast.** Država je podeljevala to pravico kot plačilo za vojne uspehe. Pozneje je postal prstan, zlasti še pečatni, prepoznavno znamenje poslanca, znamenje politične oblasti ali pravice razpolaganja s posestjo.

Take vrste je bil prstan, ki ga je predal egiptovski faraon Jožefu, ali prstan, ki ga je dal oče nataktni izgubljenemu sinu, ko se je vrnil domov.

Najpomembnejši prstan so nosili in nosijo na tako imenovanem prstancu desne roke, pri drugih narodih pa na levi, katere prstanec so imenovali srčni prst. Mislili so, da je ta prst po posebni žili neposredno povezan s srcem.

Od Boga posebej izbranemu upravitelju Judeje, Zerubabelu, je prerok Agej sporočil božji izrek, ki prstan napravlja za znamenje izvolitve: "Tisti dan te vzamem in te napravim za svoj pečatni prstan, zakaj izvolil sem te" (Ag 2,23).

Veliko je starih pesmi, ki pojejo o izdani in pozabljeni ljubezni, o izgubljenem ali zlomljenem prstanu. Danes je kultura zvestobe kot vztrajanje pri dani besedi za zakon, redovni stan ali duhovništvo ogrožena kot še nikoli. In vendar se tudi danes izmenjujejo in natikajo prstani. Ti prstani so znamenja upanja proti vsem morečim statistikam, ki poročajo o nesposobnosti ali nehotenju za zvestobo.

(Iz knjige *krškega škofa E. Kapelarija Znamenja*)

JANUAR

1	P Novo leto
2	N 2. po božiču
3	P Genoveža
4	T Angela
5	S Simeon, Milena
6	Č Gospod. razglasenje
7	P Rajmund Pen.
8	S Severin
9	N Jezusov krst
10	P Viljem, Aldo
11	P Pavlin Oglejski
12	S Aelred, Tatjana
13	Č Hilarij
14	P Feliks Nolanski
15	S Pavel Puščavnik
16	N 2. navadna
17	P Anton
18	T Suzana
19	S Kanut
20	Č Boštjan, Fabijan
21	P Neža
22	S Vincencij
23	N 3. navadna
24	P Francšek Sal.
25	T Spreobritev ap. Pavla
26	S Timotej, Tit
27	Č Angela
28	P Tomaž Akv.
29	S Valerij
30	N 4. navadna
31	P Janez Bosko

FEBRUAR

1	T Brigita
2	S Svečnica
3	Č Blaž
4	P Andrej
5	S Agata
6	N 5. navadna
7	P Rihaard
8	T Hieronim - Prešernov dan
9	S Apolonija
10	Č Sholastika
11	P Lurška MB
12	S Evlailja
13	N 6. navadna
14	P Valentin
15	T Jordan
16	S Julijana
17	Č Silvin
18	P Simeon
19	S Konrad
20	N 7. navadna
21	P Peter Damiani
22	T Marijeta
23	S Polikarp
24	Č Matija
25	P Taras, Valburga
26	S Matilda
27	N 8. navadna
28	P Ožbolt, Roman
29	T Prestopni dan

NAŠA LUČ

mesečnik za
Slovence na tujem

2000

Blaženi
Anton Martin Slomšek

Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ
do zveličavne narodove omike.

MAJ

1	P Jožef delavec
2	T Alanazij
3	S Filip, Jakob
4	Č Florijan
5	P Gotard
6	S Dominik
7	N 3. velikončna
8	P Viktor
9	T Pahomij
10	S Antonin
11	Č Žiga
12	P Leopold
13	S Servacij
14	N 4. velikončna
15	P Zofija, Izidor
16	T Janez Nepomuk
17	S Jošt
18	Č Janez I.
19	P Peter Celestin
20	S Bernardin
21	N 5. velikončna
22	P Renata
23	T Leon
24	S Marija Pomagaj
25	Č Beda Čistiljivi
26	P Filip Neri
27	S Avguštin
28	N 6. velikončna
29	P Maksim - prošnji dan
30	T Kancij - prošnji dan
31	S Marijino obiskanje - prošnji dan

JULIJ

1	S Sreč Marijino
2	N 13. navadna
3	P Tomaž
4	T Urh, Elizabeta
5	S Ciri, Metod
6	Č Marija Goretti
7	P Vilbald
8	S Kilijan
9	N 14. navadna
10	P Amalija
11	T Benedikt, Olga
12	S Mohor, Fortunat
13	Č Henrik, Evgen
14	P Kamil
15	S Bonaventura
16	N 15. navadna
17	P Aleš
18	T Fridrik
19	S Arsen, Aurea
20	Č Marija
21	P Lovrenc
22	S Marija Magdalena
23	N 16. navadna
24	P Krištof
25	T Jakob
26	S Ana, Joahim
27	Č Gorazd, Kliment
28	P Viktor
29	S Marta
30	N 17. navadna
31	P Ignacij

AVGUST

1	T Alfonz
2	S Evzebij
3	Č Ljodja
4	P Janez Vianey
5	S Marija Snežna
6	N Jezusovo spreminjenje
7	P Kilian
8	T Dominik
9	S Jaroslav
10	Č Lovrenc
11	P Klara
12	S Eplij, Hilarija
13	N 19. navadna
14	P Maksimilian Kolbe
15	T M. VNEBOHETJE
16	S Rok
17	Č Hlajcint
18	P Helena
19	S Janez Eudes
20	N 20. navadna
21	P Pij X., Zdenko
22	T Znago
23	S Roza iz Lime
24	Č Jernej
25	P Ludvik
26	S Ivana, Rufin
27	N 21. navadna
28	P Avguštin
29	T Muč. Janeza Krst.
30	S Feliks
31	Č Rajmund

SEPTEMBER

1	P Egičij
2	S Maksima
3	N 22. navadna
4	P Rozalija
5	T Viktorin
6	S Petronij
7	Č Marko Križevčan
8	P Marijino rojstvo
9	S Peter Klaver
10	N 23. navadna
11	P Prot, Hlajcint
12	T Gvido
13	S Janez Zlatousti
14	Č Povišanje sv. Križa
15	P Žalostna Mati Božja
16	S Kornelij, Ljudmila - kvatre
17	N 24. nav.
18	P Jožef Kupertin
19	T Januarij
20	S Evtalbij
21	Č Matej
22	P Tomaž Vilanovski
23	S Paternij
24	N 25. nav. - bl. A. M. Slomšek
25	P Avrelja
26	T Kozma, Damijan
27	S Vincenc Pavelski
28	Č Venceslav
29	P Mihael, Gabrijel, Rafael
30	S Hieronim

OKTOBER

1	N 26. nav. - rožnovenska
2	P Angeli varuhi
3	T Žarko
4	S Francšek Asiški
5	Č Marcellin
6	P Bruno
7	S Rožnovenska MB
8	N 27. navadna
9	P Dionizij
10	T Hugolin
11	S Emilijan
12	Č Maksimilijan Celjski
13	P Edvard
14	S Kalist I.
15	N 28. navadna
16	S Hedvika
17	T Ignacij Antioh.
18	S Luka
19	Č Pavel od Križa
20	P Irena, Vendelin
21	S Uršula
22	N Misijonska
23	P Janez Kapištran
24	T Anton M. Klaret
25	S Krizant
26	Č Lucijan
27	P Vincenc, Sabina
28	S Simon, Juda
29	N Žegnanijska
30	P Marcel
31	T Volbenk - dan reform.

NOVEMBER

1	S VSI SVETI
2	Č Spomin vernih rajnih
3	P Viktorin Plujski, Just
4	S Karel Boromejski
5	N Zahvalna
6	P Lenart
7	T Engelbert, Ernest
8	S Bogomir
9	Č Božidar
10	P Leon Veliki
11	S Martin
12	N 32. navadna
13	P Stanislav Kostka
14	T Nikolaj Tavelič
15	S Leopold, Albert
16	Č Jedrt
17	P Elizabeta
18	S Roman
19	N 33. navadna
20	S Edmund
21	T Marijino darovanje
22	Č Cecilija
23	S Klemen
24	P Krizogon
25	S Katarina Aleksandrijska
26	N Kristus kralj
27	P Virgil
28	T Katarina
29	S Saturnin
30	Č Andrej

DECEMBER

1	P Eligij, Božena
2	S Bibijana
3	N 1. adventna
4	P Barbara
5	T Saba, Krispina
6	S Miklavž
7	Č Ambrož
8	P Brezmadežna
9	S Peter Fourier
10	N 2. adventna
11	P Damaz
12	T Ivana
13	S Lucija
14	Č Janez od Križa
15	P Kristina
16	S Albina
17	N 3. adventna
18	P Teofilin
19	T Urban
20	S Evgen
21	Č Peter Kanizij
22	P Demetrij
23	S Janez Kancij - kvatre
24	N 4. adventna
25	P BOŽIČ
26	T Stevan - dan samostoj.
27	S Janez Evangelist
28	Č Nedožni otroci
29	P Tomaž Becket
30	S Rajner
31	N Sv. Družina, Silvester

MAREC

1	S Albin
2	Č Neža
3	P Kunigunda
4	S Kazimir
5	N 9. navadna
6	P Fridolin
7	T Perpetua - pust
8	S ++Pepeinica
9	Č Franciška
10	P + 40 mučencev
11	S Sofronij
12	N 1. postna
13	P Kristina
14	T Matilda
15	S Klemen Dvoržak
16	Č Hilarij, Tacjan
17	P + Patrik
18	S Ciri Jeruz. - kvatre
19	N 2. postna - Jožef
20	P Klavdija
21	T Justinijan
22	S Lea
23	Č Turboj
24	P + Dionizij
25	S Gospodovo oznanjenje
26	N 3. postna
27	P Rupert, Lidija
28	T Bojan
29	S Bertold
30	Č Anadej
31	P + Modest

JUNIJ

1	Č Vnebohod
2	P Marcellin
3	S Karel
4	N 7. velikončna
5	P Bonifacij
6	T Norbert
7	S Robert
8	Č Medard
9	P Primož, Felician
10	S Bogumil
11	N BINKOŠTI
12	P Marija, Mati Cerkve
13	T Anton
14	S Elizej
15	Č Vid
16	P Francšek Regis
17	S Gregor B. - kvatre
18	N Presv. Trojica
19	P Romuald
20	T Silverij
21	S Alojzij
22	Č SV. REŠNJE TELO IN KRI
23	P Agripina
24	S Janez Kristnik - kres
25	N 12. nav. - dan državnosti
26	P Vigilij
27	T Ema
28	S Irenaj
29	Č Peter in Pavel
30	P Sreč Jezusovo

APRIL

1	S Teodora
2	N 4. postna
3	P Irena
4	T Izidor
5	S Vincenc Ferrer
6	Č Irenaj
7	P + Janez de la Salle
8	S Valter
9	N 5. postna - tiha
10	P Engelbert
11	T Stanislav
12	S Julij
13	Č Martin
14	P + Lovina
15	S Anastazija
16	N Ovetna
17	P Rudolf
18	T Apolonij
19	S Leon
20	Č Vel. četirek
21	P ++Vel. petek
22	S Vel. sobota
23	N VELIKA NOČ
24	P Veliki ponedeljek
25	T Marko
26	S Pashazij
27	Č Čita - dan upora
28	P Peter Chanel
29	S Katarina
30	N 2. velikončna - bela

ZAKAJ AVTORITETA? KAKŠNA AVTORITETA? (3)

Nasprotovanje in upor avtoriteti sta se v zgodovinskem smislu izrodila v sodobni liberalizem, svobodnjaštvo. Že razsvetljenstvo je želelo 'osvoboditi' človeka od celovitega okvira življenja, ki ga je tedaj predstavljala predvsem avtoriteta Cerkve v povezanosti s tedanjim pojmovanjem vladanja in vladarjev. Zaradi nepoznanja naravnih zakonitosti je tedanja družba na vseh področjih priznavala nesporno avtoriteto razlagam božje besede, nad katero je bdelo vodstvo Cerkve. Namesto Boga, ki je do tedaj pomenil nesporno avtoriteto osebnega in družbenega življenja, je stopil na najvišje mesto človek s svojim razumom. 'Misli, torej sem!' je bilo Deskartesovo filozofsko načelo in za razsvetljence navodilo za premik k razumarskemu načinu dojemanja sveta in življenja.

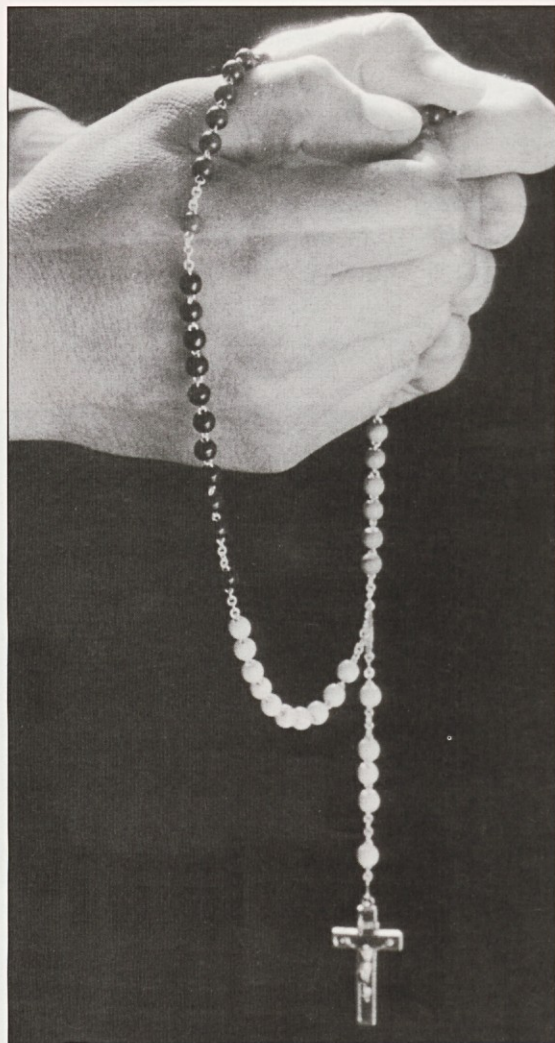
To je povzročilo velik razvoj novoveške znanosti. Posledica tega je bil tudi **razkol zahodne Cerkve**, kar je v ozadju povezano z novimi predstavami o notranji in zunanji avtoriteti. Med razlogi za razvoj protestantske misli in gibanja je prav gotovo tudi to, da je cerkvena institucija premalo povezovala svojo vodstveno službo – avtoriteto – s človekovo svobodo in vestjo. Najbrž so tudi zaradi tega šle težnje in poudarjanje osebne prostosti in svobode predaleč, kar je nujno narekovalo razkol misli. S tem je bila porušena edinost Cerkve. Reformatorji niso več upoštevali avtoritete cerkvenega izročila in pomena cerkvenega učiteljstva.

Edinost Cerkve je velik napor, ki pogosto zahteva osebno in skupinsko spreobrnjenje k virom evangelija. Nikoli pa je ne obrani in ohrani zadrž upor, prekucustvo in revolucionarnost. To niso načini, ki bi lahko kaj dobrega ohranili, vse okrog sebe le podirajo in za seboj zapuščajo opustošenje. Iz pretiranega poudarjanja posameznikove svobode in iz nje nujno samovolja osebne avtoritete se poraja duhovna anarhija. Rezultat tega je razcvet sekt in 'cerkva' ter v modernem času še veliko samozvanih skupinic, ki se razglašajo za iznajditelje novega spoznanja. Tem skupinam pripada skupno ime 'new age' – nova doba.

Ideja o osebni svobodi je šla tako daleč, da so celo filozofi iskali načine mišljenja in življenja, ki bi človeka osvobodili vsake avtoritete. Eden teh ideologov je bil tudi Marx, ki je pobiral ideje pri filozofu Feuerbachu. Poskušal jih je urediti tako, da bi zgradil družbeni sistem, komunizem, v

katerem ne bi bilo več nobene zunanje avtoritete. Po njegovem bi morala nastati družba, kjer ne bi bilo več nobenega izkoriščanja človeka po človeku. **Vse to se je pred očmi vsega sveta izkazalo kot velika utopija in največja prevara 20. stoletja.** Povzročilo je vrsto revolucij, suženjstvo, morije, ki jih svet ne pomni. Predvsem pa ni nastala družba brez avtoritet. Razlika od prejšnjih je bila le v tem, da so bile te avtoritete nekako namišljene, brez imen. Vendar so krepko uveljavljale svojo samopašno nadvlado.

Pripravil jp

"DRZNO NAČRTUJMO PRIHODNOST!"

V začetku novembra je domače medije vzvalovila sinoda, ki jo je naša Cerkev obhajala v molitvenem, bogoslužnem in delavnem ozračju v Škofovih zavodih v Šentvidu. Pozornost javnosti je bila upravičeno usmerjena v to dogajanje, saj se katoliška Cerkev na Slovenskem s sinodo – kar pomeni skupna pot in hoja – želi še bolj približati svojemu Učitelju, da bi lahko vsestransko služila slovenskemu človeku.

Ob odprtju sinode je njen predsednik, nadškof dr. Rode, pozval vse, naj "drzno načrtujejo prihodnost", da bo Cerkev kos svojemu poslanstvu. Pogum je razodevalo že pripravljeno besedilo, ki je bilo vsebinsko široko zasnovano, tako da ga je čez tristo delegatov in delegatk – tudi izseljenci so bili med njimi – obravnavalo v devetih skupinah. Brez zadržkov in v polni svobodi, z vso krščansko odgovornostjo in ljubeznijo so preučevali predlagane vsebine in jih s svežimi idejami in predlogi dopolnili. Kar sedem skupin se je ukvarjalo z vprašanji, ki se tičejo Cerkve, njenega zakramentalnega in molitvenega življenja, odnosov med laiki, redovniki in duhovniki, medsebojne pomoči in solidarnosti v lastnih vrstah ipd. Jasno je namreč, da se mora Cerkev prenoviti in marsikaj zastaviti drugače, da bo mogla služiti človekovemu življenju ter biti priča in prostor odrešenja.

Prvi korak v tej smeri je bil storjen v pripravi na sinodo, saj je delovno besedilo temeljito in brez olepšav analiziralo položaj današnjega človeka in kristjana v Sloveniji. Tako je bil storjen prvi korak naproti človeku, ker ga srečuje in nagovarja tam, kjer ga "čvelj žuli". Posluš za njegovo veselje in stiske, upe in obupe pa zahteva še en korak več. Stalnica sinodalnega razmišljanja je bila **zahteva po sodobnem jeziku,** ki bo ljudem razumljiv in jih bo nagovoril. Jezik, ki bi bil vzvišen nad vsakdanjo izkušnjo ljudi, razumljiv le peščici govorcev o krščanstvu, ne izgovarja Besede, s katero želi Oče nagovoriti vse svoje otroke v njihovem jeziku. To seveda ne pomeni, da bi hoteli kakor

koli razvodeneti evangelij, marveč mu dati novo izrazno moč in slišnost tu in danes.

Zaradi trojiške in dialoške resničnosti našega Boga pa se tej zahtevi po razumljivem jeziku pridružuje še **zahteva po dialoških razmerjih tako v Cerkvu kakor v družbi.** Dialog v Cerkvu ima drugačne razsežnosti in poudarke, kakor v demokratični družbi. Podoba vernega občestva oblikuje namreč večrazsežnostni dialog, ki poteka po eni strani med Bogom in nami, po drugi strani pa med vernimi v občestvu Cerkve in vseh nas z drugimi in drugačnimi. Demokratična razprava je drugačna: v njej šteje le volja ljudstva. Kot člani polisa se kristjani posamično in kot Cerkev – ker smo sonosilci suverenosti – moremo in moramo sklicevati le na svojo voljo, ki pa jo oblikuje in navdihuje zvestoba Jezusu. Tako se more in mora po našem sodelovanju v demokratični razpravi uresničevati Božja odrešitvska volja.

Če kristjani ne moremo računati na podporo (pa tudi ne na oviranje) demokratične države pri oznanjevanju evangelija, pa se to lahko opre na številne človekove težnje, ki jih moderna kultura zanemara. **Prav do teh globin mora seči nova evangelizacija** in v človeku spet prebuditi presenečenje in vzhičenje nad čudežem bivanja, sveta in ljudi. Razkrivati ljudem njihovo enkratnost in veličino, to, da smo čudež tudi sami; razpirati primež sodobnega življenja, v katerem mnogokrat le še naveličano "funkcioniramo" kot roboti; buditi upanje, ki je usahnilo zaradi tolikih praznih "ver", na katere smo vedno znova stavili z žarom "končno odrešenih"; prinašati v vse-enost in sivino relativizma, ki odpravlja dobro in slabo, lepo in grdo, resnično in lažno, slutnjo boljšega, lepšega in bolj resničnega, za kar se je vredno zganiti, premakniti in potegovati... Vse to in še marsikaj drugega, kar nagovarja človeka v njegovih temeljih in težnjah, je že začetek evangelizacije, čeprav še ne spregovorimo o Kristusu. **Šele ko se človek odkrije kot čudež in se začne ozirati čez sebe,** da bi se počlovečil, mu lahko pride naproti oznanilo o Jezusu in pomaga na pot za njim. Ta nujno vodi v občestvo Jezusovih učencev in učenk, Cerkev, kjer drug drugega podpiramo in se odžejamo ob studencih milosti, zakramentih. Nova evangelizacija, kakšno čudovito poslanstvo!

Dragi prijatelji, naj te utrinke ob naši sinodi končam z željo, da bi tudi vas navdihoval novorojeni Bog in Človek pri načrtovanju vaše prihodnosti in da bi betlehemske dete pospeševalo življenje v vas in okrog vas, še zlasti v novem letu 2000.

Drago Ocvirk

JEZUSOVE JASELCE

Zemlja je belo odejo dobila, hranil že davno sveti Jur svoj zeleni plašč, veselo se deca krog tople peči grejejo, kolovrati bržno po hiši brnijo; približa se sveta bila, prinese otrokom in starčkom obilno novega veselja.

S pobožnim petjem pozdravijo sveto noč, v kateri je Dete rojeno, toliko jezer let prerokovano. Devica ga je rodila, v jaslice položila, angelci so ga oznanili in pastirci prvi molili. Otroci veselo jaslice gledajo, ki so jih mladeniči v kotu naredili, z zelenim bršljanom in pozlačenimi orehi deklič ozaljšaje. Vse je veselo in svete pesmi Jezusovega rojstva stari in mladi pojo.

Po drugih krajih imajo na sveto noč mnogotero veselje dom. Po Nemškem postavijo božično drevce otrokom sredi hiše. Vse obeša druge lepe reči in cela izba je razsvetljena, kakor bi bilo nebo odprto. Otroci krog drevesca skakljajo tr hvalijo Jezusa, milo dete, ki je bilo v jaslice položeno.

Po Francoskem in Laškem praznik božični začno, kakor hitro se jim sveta bila zmračí. Je sonce v božji gnadi zašlo, vaščani prav skrbno povsodi luč in ogenj po vseh hišah pogasnejo in hitijo v bližnjo cerkev Matere božje svoje bakle pri lampici prižigat, ki pred oltarjem device Marije gori. Mašniki jim goreče bakle blagoslovijo in z veseljem letijo kmetje po svojem polju z gorečimi baklami in prižgejo doma na ognjišču lep ogenj, da se od njega vsa hiša osvetli.

Tak nov ogenj dolgo zimo ogreva in razsvetljuje dolge noči, lep spomin na Jezusa učenika, ki je tudi prišel iz nebes, luč sveta, da kdor v njega veruje, ne hodi po temah, ampak luč življenja ima.

Zdaj hišni oče v kot stopi, sini in hčeri ga spremljajo, kjer imajo shranjene ostanke lanskega božičnega drevesa. Dedek ga razsekajo in drva na ognjišče položijo, da pogorí; vsi krog ognjišča pokleknejo in očenaš molijo; močnejši sini pa novo božično drevce prineso in ga tudi prižgejo, da je veselje.

Vsi domači se od veselja objemajo in nedolžno veselje imajo. Zdaj ura enajst odbije, zvonovi od daleč milo pojo; dedek vstanejo, vse se gre praznje opravljat in eden za drugim grejo po visoki gazi k veselim polnočnicam. Tema

je zunaj, v cerkvi vse svetlo; po vseh oltarjih luči gorijo. Orgle močno pojo in lepe pesmi božične se po cerkvi razlegajo; otroci se pa jaslic nagledati ne morejo, ki jim kažejo, kako se je Bog ponižal, da bi nas povišal, kako je, ubogo dete, rojen, da bi bili mi srečni božji otroci.

Oh, pozdravljena mojemu srcu, ljuba sveta noč, mojih otroških let največje veselje. Vzel mi je svet mnogo veselje nedolžnih mladih dni; ostal mi je spomin tvojega otroškega veselja. Vsako leto se še spomnim, kako srečen sem bil, ko sem pri jaslicah v kotu doma dve svečke prižgal, ko smo krog mize na sveti večer poklekli in sveti roženkranc molili; še vselej mi na novo srce oživl, kadar staro milo božično pesem zapojem. Eno dete je rojeno in hvalim Boga, ki svojim otrokam toliko nedolžnega veselja v svetih praznikih da. "Takih je beneško kraljestvo" (Mt 10,14).

(Drobtinice 1847)

"BOG LONAJ ZA VSE!"

*Iz nagovora mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja
Janezu Pavlu II. v mariborski stolnici*

Sveti oče! Na svojem kratkem, a za naš narod blagoslovljenem apostolskem potovanju ste pravkar obiskali grob blaženega škofa Antona Martina Slomška. Zanj veljajo besede Svetega pisma: **"Njegov grob bo častljiv"** (Iz 11,10). Da, od današnje nedelje je njegov grob častljiv. In z Vašim obiskom je postal duhovno središče in žarišče ne le naše delne Cerkve, mariborske škofije, marveč našega naroda.

Že doslej so množice vernikov prihajale na Slomškov grob in se z zaupanjem priporočale svojemu zavetniku in priprošnjiku v osebnih, družinskih, občestvenih in narodnostnih zadevah, kolikor bolj se bo to uresničevalo od danes, ko smo **Slovenci dobili prvega blaženega**, zavetnika in priprošnjika pri Bogu iz svojih vrst; eden izmed nas je prejel čast oltarja.

Sveti oče, poleg odličnih in pomembnih gostov smo tukaj zbrani slovenski škofje, duhovniki, redovniki, redovnice in laiki iz vse Slovenije. Letos v začetku novembra se bomo kot redni člani udeležili prvega zasedanja pokrajinskega cerkvenega zbora ali slovenske sinode.

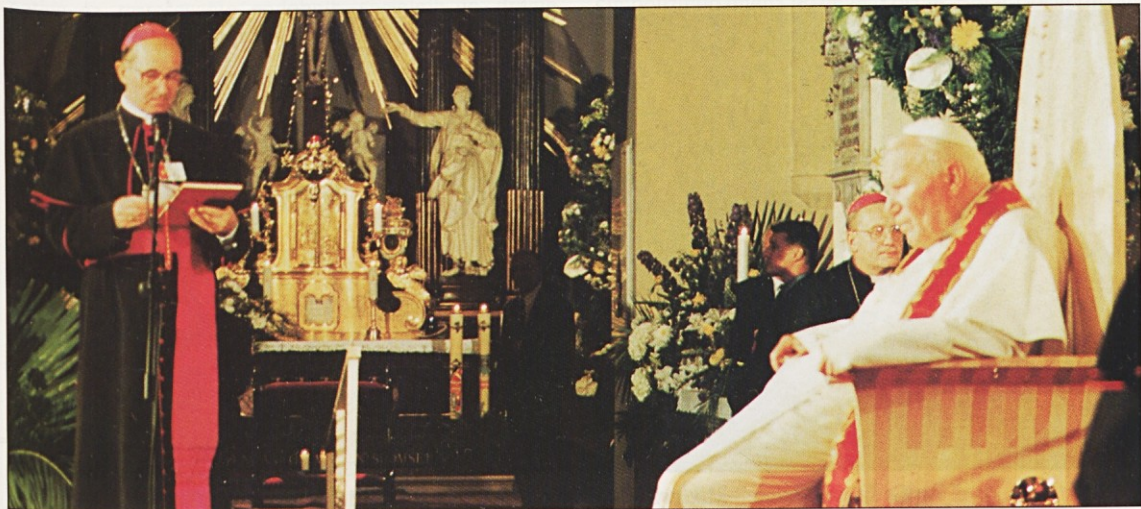
Zvesti Vašemu apostolskemu pismu "V zarji tretjega tisočletja" želimo še v zadnjem letu neposredne priprave na sveto leto 2000 in v samem jubilejnem letu obhajati "slovensko sinodo". Priprave so tekle že več let v pastoral-

nih zborih posameznih škofij, v zadnjem času (od 26. maja 1997) pa se nanjo pripravljajo po župnijah, dekanijah in ponovno v posameznih škofijah, in sicer v zvestem sodelovanju dušnih pastirjev, vernikov, teologov in strokovnjakov za pastoralna vprašanja.

Namen sinode je izražen v njenem naslovu ali vodilu: **"Izberi življenje"** (5 Mz 30,19)! Tako je govoril Mojzes ljudstvu pred pragom obljubljenе dežele. Tako je bilo rečeno tudi našim slovenskim prednikom pred 1250 leti. Takrat se je slovenski narod s svojimi voditelji odločil za življenje. Sprejeli so krščanstvo, Kristusov evangelij, samega Kristusa, ki je "pot, resnica in življenje" (Jn 14,6).

S sinodo želimo, da se naš narod odvrne od "kulture smrti", v katero je zapadel, in spet vzljubi življenje, se ga veseli, ga sprejme in se ga oklene. To pa je možno le v povezavi s Kristusom, ki je prišel, "da bi imeli življenje in ga imeli v obilju" (Jn 10,10).

Na pragu tretjega tisočletja želimo s sinodo odpreti vrata Kristusu in njegovemu evangeliju, vrata osebnega, družinskega, občestvenega, kratka javnega, kulturnega in narodnostnega življenja. Prosim Vas, sveti oče, da nas svojo apostolsko besedo spodbudite, hkrati pa blagoslovite nas in naše delo, ki ga izročamo priprošnji Matere božje in blaženega škofa A. M. Slomška.

Je to medijska pluralnost?

Izjava ob prenehanju oddajanja Radia Ognjišče na mariborski Kalvariji na frekvenci 105,9 mhz.

V petek, 29. oktobra, je ugasnil signal Radia Ognjišče, ki je pokrival drugo največje slovensko mesto Maribor, uprava RS za telekomunikacije namreč ni obnovila začasnega radijskega dovoljenja za ta oddajnik, ampak je nadomestno frekvenco na predlog Sveta za radiodifuzijo RS podelila lokalni komercialni radijski postaji. Po pregledu dela dokumentacije je Radio Ognjišče na Upravo Republike Slovenije za telekomunikacije, ki deluje pri Ministrstvu za promet in zveze, poslal pritožbo, v kateri med drugim ugotavlja, da je Radio Ognjišče v omenjenem razpisu sodeloval s popolno vlogo, ki med drugim vsebuje tudi soglasje lastnika zemljišča - mariborske občine - na katerem stoji oddajna točka. Poraja se torej resnični dvom, ali je konkurenčna radijska postaja razpolagala s popolno vlogo, saj nam kljub zakonskim utemeljitvam in večkratnim posredovanjem ni bil omogočen niti vpogled v celotno dokumentacijo. Drugi vidik, ki ga Radio Ognjišče spodbija, je medijska pluralnost oz. raznovrstnost, ki jo ima Svet za radiodifuzijo kot organ za podeljevanje radijski in ostalih frekvenc, zapisan celo med svojimi merili (19. čl.). Obstaja dvom, ali bo Radio Fantasy obogatil radijsko sliko v Mariboru, saj imajo na tem delu Slovenije že tri podobne komercialne radijske postaje. Radio Ognjišče je edina zasebna nacionalna radijska postaja. Je edini in najpomembnej-

ši dnevnoinformativni medij v Sloveniji, ki je nastal po zlomu komunizma. Po neodvisni raziskavi podjetja Lisac in Lisac nas posluša 15 % vsega prebivalstva, kar nas uvršča na tretje mesto takoj za 1. in 2. programom nacionalnega radia. V nasprotju s slovenskimi komercialnimi radijskimi postajami ima radio Ognjišče izrazito nekomercialni program, ki ga sestavljajo informativni, izobraževalni, vzgojni, kulturno umetniški in verski program. Na jesenskem razpisu za podelitev frekvenc je Radio Ognjišče kandidiral za stalna radijska dovoljenja na petih oddajniških točkah. Na Trdinovem vrhu (Gorjanci), Na Trški gori (nad Novem mestom), v Pečarovcih (Prekmurje), na Križni gori (loška dolina) ter omenjeni Kalvariji Maribor. Kljub izpolnjevanju vseh pogojev in pravilno urejeni in vloženi dokumentaciji Svet za radiofuzijo našemu radiu ni namenil nobenega predloga za dodelitev frekvence. Mariborska Kalvarija je le prvi oddajnik, ki ga bomo morali ugasniti, nekatere ostale pa čaka podobna usoda. Tako se lahko zgodi, da bo Slovenija kmalu doživela mrk radia Ognjišče, slovenski radijski prostor pa bo preplavila množica plehkkih komercialnih postaj. Je to "darilo" radiu Ognjišče za peti rojstni dan?

Franci Trstenjak, direktor programa RO

Se še spominjate? Miklavževanje v Essnu in Freyming-Merlebachu.

ZAPISALI SO...

Družina 48/44 - Janez Juhant

Da zgodovinske resnice težko dobijo jasno podobo celo v stroki, še teže pa v javnosti, so potrdili tudi zgodovinarji na nedavnem posvetu. To ne velja le za povojne poboje, pač pa tudi za vlogo katoliškega gibanja koncem prejšnjega stoletja, za pomen reformacije in katoliške prenovne pri nas.

Za prikrivanje še vedno skrbijo ljudje iz delavnice Zdenka Roterja, ki zdaj skrbijo za utrjevanje oblastnih interesov vladajoče nomenklature. In seveda je najlažje za vse tegobe Slovencev nekoč in danes obdolžiti Mahniča in druge katoličane. Kljub temu pa se časi spreminjajo zaradi pogumnih in vestnih ljudi, ki z dokazi in razlogi sestavljajo ta zapleteni mozaik in rezpletajo mite o revoluciji in osvoboditvi. Ni čudno, da je Bajtova knjiga Mermanov dosje kar preplašila takšne propagatorje. **V njej je dokumentirano**, kako so se komunisti med vojno bolj posvetili zatiranju alternativnih prizadevanj za narodno osvoboditev v Srbiji in Sloveniji kot pa boju proti okupatorju.

Tudi danes ne gre za zgodovinske resnice ampak za oblast. In namesto da bi kritizirali oblast, novinarji, žal, raje preganjajo ljudi, kakršen je profesor Justin Stanovnik, ker je jasno zapisal, kaj katoličani hočemo s sinodo.

Kaže torej, da sinoda res buri duhove. Upam, da bo zbudila nas katoličane, da se bomo bolj ovedeli svojega položaja in se tudi pravočasno odzvali na izzive časa. Od tega bodo odvisni odgovorni na zastavljena vprašanja sinode, posebno, ali bomo lahko mladim ponudili alternative za razreševanje sodobnih socialnih in drugih družbenih dilem.

Janez Markeš, MAG 43/99

Slovenija med Evropo in Balkanom

Na zahod ali vzhod? Jasno postaja, da Slovenija ne bo mogla ostati samozadosten družbeni in politični otok, zaprt nacionalni sistem. Prodi je v svojem govoru evropskim parlamentarcem opozoril, da ima Evropa prvič po razpadu rimskega imperija priložnost za mirno in nenasilno združitve. Zamisel, ki jo je gojil in razvijal Krek, je bila Jugoslavija z veliko svobode. Toda že sam si je postavil kjučno vprašanje, ali bo Slovenija pripadala zahodnemu ali vzhodnemu miselnemu, kulturnemu in političnemu

obzorju. Zato so slovenski politiki in politična javnost po razpadu Avstrije in po tem, ko trialitična preureditev Avstrije ni bila več mogoča, leta 1918 soustanovili državo Slovencev, Hrvatov in Srbov, oblikovali slovensko vlado, takoj zatem pa še skupno vlado s sedežem v Zagrebu. "Jugoslavijo" zahodnega tipa torej. Predsednik te države je bil dr. Anton Korošec. Anglija, ZDA in liberalne zahodne države so načrtovale Jugoslavijo vzhodnega tipa pod žezlom Karađorđevićev, ki je narode, tudi slovenskega, skušala stopiti v talilnem loncu skupnega jugoslovanstva. Namero, o kateri so se pogajali leta 1917 na Krfu, so poimenovali slovanska Belgija na Balkanu. In pomenila je razkosanje Slovenije v tri države. Podobno kot zdaj pri paktu stabilnosti za jugovzhodno Evropo so tedaj zatrjevali, da gre za zahodno formulo in sodobne svetovne trende. Resničnost je pokazala povsem drugačno sliko.

Družina 48/44 - Alojz Rebula

Ob lekciji tretje generacije

Po padcu komunizma se je slovensko katolištvo razživel na verskoorganizacijski, deloma pa tudi kulturni ravni. Bodisi zaradi posledic polstoletne abstinence bodisi zaradi neenotnosti slovenskega katolištva pa se na politični ravni ni izrazilo, kakor bi se bilo lahko. A tvegaj bom misel, da morda ni povsem narobe, da se politična duša ni v polnosti izrazila. Zakaj? Ker se mi zdi, da ta duša ostaja razdeljena že v samem gledanju na komunistično revolucijo. Ni mogoče zanikati, da tudi med prakticirajočimi katoličani na tihem vztraja delitev, ki jo v naši zgodovini simbolizirajo imena Rožman, Kocbek, Šolar-Gosar (in del-

Skupinski posnetek Slovencev s Švedske pri Lovrenških jezerih na Pohorju

no Tomc). Se pravi odklanjanje sodelovanja s Partijo, sodelovanje z njo in odklanjanje tako sodelovanja kakor kolaboracije. Morda je res bolje, da ta razdeljenost ni prihajala do izraza in zlivala med nas partijske sline. Kakor so namreč od Slovencev zelo počasi oddaljuje revolucija (ob kakšnem pismu bralcev v Delu imam vtis, ko da smo v letu 1942...), tako se počasi oddaljuje od slovenskih katoličanov diferenciacija, ki je sicer ni ustvarila revolucija, a jo je revolucija prignala do tragičnih posledic.

Vendar so kljub tem še zmeraj tlečim razlikam v slovenski katoliški psihi nastopili v zadnjem desetletju trenutki, ko je te razlike zbrisalo skupno zanosno doživetje temeljne opcije za Kristusa. Zakaj združi nas lahko ne domobranska ne socialistična misel, ampak Kristus. Takšno bratsko zlitje je na primer moralo zajeti krščanska srca v trenutku, ko je Janez Pavel II. pod Betnavskim gozdom bral besedilo beatifikacije našega Slomška.

“V moči svoje apostolske službe proglašam...”

Domobranstvo in krščanski socializem in sredinstvo - te kategorije so se morale umakniti doživetju vsekateoliškega poveljčanja sinu našega naroda.

Momenti, ki nas delajo čistejše kristjane in Slovence... Takšen moment sem sam doživel 18. oktobra zvečer v cerkvi na Opčinah, kjer je nastopil Mladinski pevski zbor San Justo iz Buenos Airesa. Se pravi: dvanaest sopranov, trinajst altov, šest tenorjev, dvanaest basov. In klavir in boben... Tretja generacija argentinskih Slovencev, ki je pela slovenske in argentinske pesmi. Pela tako, da je cerkev sredi rdečih Opčin eksplodirala od aplavzov kakor menda nikoli. Sinovi sinov njih, ki so v maju 1945 nesli svojo tragiko čez Ljubelj. Ko se je na koncu zbor pri oltar-

ju razcepil za dvojni mimohod po obrobju cerkve, je ta mimohod opravil pevaže molitev Zdrava Marija. Slovenstvo in vera v nezlomljivi zvestobi. Skrij se, zamejstvo! In morda domovina...

Iz pisma varuhu človekovih pravic

Ko iz razdalje opazujemo dogajanje v rojstni domovini, ugotavljamo, da Slovenija ne stopa krepko, ampak caplja na poti do ustavne in pravne države. Na žalost sta slovenski narod in država še vedno brez deklaracije o prelomu s totalitarnim komunizmom in njegovo teorijo in prakso, ki sta segala na vsa področja javnega življenja. Takšna deklaracija naj bi kot svetilnik osvetljevala temno preteklost in svetila narodu na poti v ustavno in pravno državo ter demokratično družbo. To je naredila v Ameriki deklaracija neodvisnosti. Položila je duhovne in pravne temelje novi demokratični družbi in ustavni državni ureditvi ter prelomila in obsodila duha in dejanja absolutistične oblasti in začela se je nova doba.

Slovenska država krši človekove pravice nad Slovenci, Slovenkami in otroki, ki so bili v tisočih zunajsočno in maščevalno oropani in razgaljeni, umorjeni po koncu druge svetovne vojne v maju in naslednjih mesecih leta 1945. Prav tako gre za kršenje najbolj osnovnih človekovih pravic svojcev teh žrtev. Ta slovenska nekultura in pravna sramota traja že pol stoletja. V desetih letih po propadu komunističnega režima še vedno niso ugotovljena vsa grobišča poveljnih žrtev. Njihova imena so uradno zamolčana, še nobeno grobišče ni bilo urejeno po kriterijih pietete. Revolucionarno umorjenim žrtvam še vedno ni bilo vrnjeno dobro ime in njihove svojce in somišljenike sme vsakdo brez kazni zmerjati z izdajalci in drugimi žalitvami. Pridobivanje mrliških listov za žrtve je sicer možno, je pa birokratsko skoraj onemogočeno.

*Slovenski ameriški svet, predsednik
dr. Mate ROESMANN in 225 podpisov
slovenskih rojakov, zbranih na proslavi
50. obletnice prihoda prvih slovenskih beguncev
v ZDA*

Zbrani pri adventni molitvi v Raumentalu

LONDON

Mesec december je čas pričakovanja božične skrivnosti in veselja ob novorojenem Božjem detetu. Advent pa ni samo pasivno pričakovanje, ampak iskanje Boga, našega Odrešenika. Bog išče človeka, vendar pa hoče, da tudi človek naredi korak k Njemu. Kdor ga iskreno išče, ga bo tudi našel. Za iskanje Boga nam sveti Pavel že na začetku adventa v pismu Rimljanom naroča: "Odvzimo dela teme in nadenimo si orožje luči" (Rim 13,12). – Tam, kjer so "dela teme", ni prostora ne za Marijo ne za Dete. – V nekaterih ljudeh sicer ni večjih del teme, toda njihovo srce je prenapolnjeno z drugimi stvarmi. V njih ni prostora za Marijo z Jezusom, kakor ga ni bilo v Betlehemu.

Betlehemčani niso odklonili prenočišča Jezusu, saj niso vedeli, da je revna mlada žena in mati, tik pred porodom, Božja mati. Ko so odklonili

prenočišče človeku v stiski, so odklonili Boga. Bog se tudi nam približuje v ljudeh. Ne bo prišel v božjem sijaju, ampak v ljudeh, ki bodo potrebovali našo pomoč, morda samo lepo besedo in razumevanje. Prav tu bomo lahko "našli Marijo, Jožefa in Dete", ali pa jim odklonili prenočišče.

Dan za dnem bo v adventu glasnejši klic Cerkve: "Gospod je blizu." Če pričakujemo prijatelja, nam je toplo pri srcu že ob samem pričakovanju. Gospod pa nam bo še bliže, če se bomo z njim radi pogovarjali v molitvi. Blizu nam bo v adventni in božični pesmi. Zlasti nam bo blizu v zakramentu sprave in evharistije, saj se ne bomo srečevali z Bogom samo v mrtvih podobah, kakor npr. v jaslicah, ampak z živim Bogom.

V adventu je povsod po cerkvah v Angliji in Walesu ter ponekod tudi v Sloveniji navada, da pripravijo venec iz zelenja. Nanj postavijo štiri sveče – za štiri adventne nedelje. Kakor na adventnem vencu vsak teden zagori ena sveča več, tako naj bo tudi v naših dušah. Čim bliže bodo božični prazniki, tem več duhovne svežine, svetlobe in toplote naj bo v nas.

Vsem rojakom na Britanskem otoku, doma in po svetu želimo milosti poln advent ter vesel in blagoslovljen božič.

Slovenski misijonski dan smo obhajali v soboto, 9. oktobra, v Bedfordu. Čeprav se število slovenskih rojakov v Bedfordu vztrajno zmanjšuje, lahko rečemo, da je tudi letošnji misijonski dan kar lepo uspel. Že pri sveti maši za misijone in naše misijonarje se je zbralo lepo število ljudi. Pri oltarju so stregli kar trije ministranti. Naša Francka in njen sinko Mark pa sta na orgle in flavto spremljala naše petje, da je bilo bolj ubrano.

Pri tomboli in srečolovu v župnijski dvorani se nam je pridružilo še več ljudi, prijateljev slovenskih misijonov in naših misijonarjev. Gabrijela in Miha Rehberger, srce in duša misijonskih prireditev v Bedfordu, sta na misijo poslala finančni izid tombole s srečolovom in spisek darov.

Tombola in srečolov (številke navažamo v angleških funtih) 125, izkupiček za hrano in pijačo 31, misijonski dobrotniki pa so prispevali: Metka Kogoj 100, Stanko Bolčina 60, N. N. 50, Marica Biberovič 40, Franc Lapanja 40, Marija Grkman 25, Nada

Trstenjakovi iz Bedforda so bili veseli obiska botrov iz Kanade. Skupaj so se udeležili misijonskega dneva.

Težko si zamišljamo naša srečanja v Bedfordu brez vrlih gospodinj.

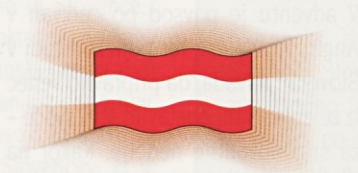
Sekolec 25, Filip Vidmar 25, Stanko Pevec 20, Franc Sedelšak 20, Janez Prevc 20, N. N. 20, N. N. 20, Ivanka Zajc 15, Marčela Klemenčič 15, Anton Žle 15, N. N. 10, Alojz Slana 10, Bruna Lavrič 10 ter N. N. 5 funtov. Skupni znesek, namenjen misijonom, znaša 701 funt.

Polovico nabranega denarja bodo prireditelji misijskega dneva izročili misijonarju v Zambiji, p. Stanku Rozmanu, drugo polovico pa p. Janezu Mlakarju, ki trenutno svoj "annum sabbaticum" izrablja za študij v Angliji.

Svetovna katoliška dobrodelna organizacija **Pomoč Cerkvi v stiski** je v soboto, 30. oktobra, v prostorih westminstrske katoliške nadškofije v Londonu priredila svoj dan pod geslom "Witness of Faith" (pričevalci za vero), na katerega je povabila svoje prijatelje podpornike in dobrotnike. Dan je zaznamovala zlasti slovesna sv. maša v čast mučencev 20. stoletja, ki jo je v popolnoma zasedeni westminstrski stolnici (prostora s sedeži je za 2000 oseb), kjer tudi slovenskih rojakov ni manjkalo, daroval tukajšnji apostolski nuncij, nadškof Pablo Puente, ob somaševanju nadškofa Jožefa Zycinskega iz Lublina na Poljskem, westminstrskega pomožnega škofa, msgr. Patricia O'Donoghue, odgovornega za pastoralo priseljencev v Angliji in Walesu, in kakih 50 duhovnikov. Med njimi je bil tudi naš župnik S. Cikanek. Po sv. maši so bila predavanja in pričevanja v veliki nadškofijski dvorani. Glavni govornik pri sv. maši in predavatelj v dvorani je bil poljski nadškof Jožef Zycinski. Ruski pravoslavni duhovnik pa je govoril o mučencih pravoslavne Cerkve v nekdanji Sovjetski zvezi.

Mogoče vas bo zanimalo, da je londonska Slovenka Alenka Lavrenčič, hčerka Draga in Dore (roj. Žebot) Lavrenčič, kot novinarka BBC-ja z ekipo svetovnih časnikarjev v letalu spremljala sv. očeta, papeža Janeza Pavla II., na njegovem obisku ob beatifikaciji škofa Slomška v Sloveniji. Poleg poročil za BBC je 25. septembra 1999 napisala tudi poročilo in odmeven članek o papeževem obisku v Sloveniji ter o pomenu Slomškove beatifikacije za ugledni katoliški tednik The Tablet pod naslovom: "The bishop who put Slovenia on the independence road" (Škof, ki je postavil Slovenijo na pot neodvisnosti).

ŽPS slovenske katoliške misije v Veliki Britaniji

A V S T R I J A

DUNAJ

Prvo sredo v oktobru smo se **zbrali k duhovnemu pogovoru**. Tokrat je prišlo kar nekaj ljudi, kar nas je opogumilo, da bomo z duhovnimi srečanji nadaljevali vsako prvo sredo v mesecu.

V nedeljo, 10. oktobra, je med sveto mašo prepeval **mešani pevski zbor** iz Vodic pri Ljubljani. Po sveti maši so nam pevci v krajšem koncertu predstavili še nekaj pesmi. Kvalitetno in ubrano petje sta dokaz, da veže pevce in dirigenta ljubezen do petja.

Z gosti, ki so nam obogatili nedeljsko bogoslužje, smo se nato zadržali še ob prigrizku in kramljanju. Vsem prisrčna hvala za lepo doživetje!

Nekateri člani naše skupnosti so tisti dan odpotovali na enotedensko **romanje v Sveto deželo**. Pridružili so se petstotim romarjem iz dunajske nadškofije. Romanje je potekalo v pričakovanju jubilejnega leta 2000. Organizacijo je imelo v rokah "Biblische Reisen", duhovno vodstvo pa je prevzel dunajski kardinal dr. Christoph Schönborn.

Že naslednjo nedeljo, 17. oktobra, nas je obiskal znani **oktet SUHA** s Koroške. Fantje so se večer prej udeležili koncerta tamburašev in tudi sami prepevali v minoritski cerkvi na Dunaju. Srečanje je med nami pustilo lepe in nepozabne vtise tako med mašo, kakor tudi po krajšem koncertu po njej. Kot je pri nas običaj, smo tudi oktetu Suha pripravili zakusko in z njimi pokramljali.

Dragi prijatelji s Koroške, hvala za obisk in lepo petje!

Praznovali smo 120-letnico naše cerkve

V torek, 26. oktobra, smo z avstrijsko skupnostjo slovesno praznovali 120-letnico cerkve Srca Jezusovega, ki je leta 1983 postala zbirališče in središče slovenske pastorale na Dunaju. Bogoslužje je ob somaševanju 7 duhovnikov vodil škofov vikar g. Anton Berger.

Ker je cerkev Srca Jezusovega do leta 1983 služila avstrijski skupnosti, se je slovesnosti udeležilo več Avstrijcev kot Slovencev. Bogoslužje je potekalo v nemškem jeziku. Slovenci smo zapeli spev med beriloma, prebrali drugo berilo in tri prošnje. Slovenska skupnost je bila gostiteljica. Skrbne

Na splavu na reki Muri

gospodinje, največ pa družina Oswald, so poskrbele za hrano in pijačo. V prijateljskem pomenku smo se zadržali še dolgo v noč.

Tudi letos smo v čast Kraljici rožnega venca po določenem namenu molili **živi rožni venec**. Petnajst članov naše skupnosti je ves mesec oktober molilo po eno desetko rožnega venca.

Prvega novembra zvečer smo se, kot že vsa leta nazaj, zbrali k molitvi vseh treh delov rožnega venca. Udeležba je bila sicer pičla, vendar je molitev za duše v vicah izzvenela doživeto.

Darja B.

GRADEC

Izlet v Makule

Slovenski cerkveni zbor iz Gradca se je 24. oktobra v lepem vremenu z avtomobili odpravil v Makule pri Slovenski Bistrici. V tej fari je bil rojen naš rojak p. Janez Žnidar. Tam žive prijazni in postrežljivi ljudje. Makolski gospod župnik skrbi za dve fari. Cerkev je bila pri sv. maši polna. Rečeno je bilo, da pevci iz Makol lepše pojejo kot Gradčani, vendar so se tudi naši iz Gradca lepo odrezali.

Profesor Matej POSTENŠEK iz Slovenj Gradca je mojstrsko zaigral na orgle nekaj zelo težkih skladb. Igral je že pri škofovi maši v Mariboru.

Po ogledu te lepe vasi, smo odšli na kosilo v vas STUDENICE. Med kosilom sta nas z poskočnicami in valčki razveselili dvojčici. Ko sta deklici nehali igrati, je stari organist iz Lipnice pripovedoval svoje dogodivščine. Lepi dan, lepo petje, še ženske se niso kregale, kar pomeni še nekaj lepih dni. Ogledali smo si tudi samostan, ki je v zelo slabem stanju. Potem smo se napotili proti domu. Ves sanjav od tako lepega dneva Vas prav lepo pozdravljam.

E. Artač

LINZ

Zadnja septembrska nedelja je bila izseljenska. Sveto mašo je daroval g. Josef Mayr, direktor škofijskega karitasa iz Linza. Poudaril je, da si moramo prizadevati, da se bodo pri nas dobro počutili vsi ljudje, tako Avstrijci kot priseljenci. Tudi s pripadniki drugih veroizpovedi moramo najti skupen jezik, kajti vsi imamo istega nebeškega Očeta.

Oktet Suha je zapel Slovincem na Dunaju.

Po maši je sledil kulturni program, pri katerem so sodelovale izseljenske skupine. Slovenska se je kot prva predstavila s slovenskimi ljudskimi in umetnimi pesmimi. Njihov nastop sta letos s petjem obogatili Lavra in Stanka Bukšek, nečakinji g. Počivavška, izseljenskega duhovnika v Linzu. Svojo domoljubnost so nekateri nastopajoči podkrepili z nošenjem slovenske narodne noše. "Slovenec sem od zibelj od groba!"

V ponedeljek, 27. septembra, je bila **maša zadušnica** za pokojnega prela-

Pokojni Josef Wiener

ta Wienerja. Josef Wiener je bil med drugim tudi direktor Pastoralamta v Linzu in je bil slovenski skupnosti precej naklonjen. Naj mu Gospod nakloni večni mir in pokoj!

V krogu svojih faranov v Kl. Schweinbart v Nižji Avstriji je 16. oktobra skromno praznoval svoj **80. rojstni dan p. Jožef Podgornik**.

Pater Jožef se je rodil leta 1919 v Vrtovinu na Primorskem. S svojim bratom Karlom sta se odločila za duhovniški poklic. V Rimu sta leta 1952 končala šolanje; p. Jožef je bil posvečen kot jezuitski pater v duhovnika, njegov brat Karl pa v diakona.

Po letu 1960 se je p. Jožef preselil v jezuitsko hišo na Dunaj. Tam je delal in skrbel za ruske begunce in kot prvi misijonski duhovnik tudi za, slovenske izseljence v Linzu. Ker v Linzu takrat še nismo imeli svojih sredstev, s katerimi bi mu krili potne stroške, je vse delal na lastne stroške.

Vsako leto je za otroke organiziral počitnice na Kališču v župniji Sele,

kjer jim je družina Olip dala na razpolago kar celo hišo.

P. Jožef Podgornik je šel pozneje kot župnijski upravitelj na župnijo Kl. Schweinbart.

Slovenski rojaki iz Linza se dobremu dušnemu pastirju lepo zahvaljujemo za vse njegovo delo med nami in mu kličemo še na mnoga zdrava leta in naj Bog mu povrne za njegovo misijonsko prizadevanje med nami!

16. oktobra je bila v Puchbergu enodnevna konferenca na temo: **"Župnijski sveti in njihovo delovanje."** Na tej konferenci so slovensko skupnost zastopali štirje člani: Matilda Grandovec, Vikica Hauseder, Anton Zore in duhovnik Ludvik Počivavšek. Slovenska skupnost je majhna in zelo dobro med seboj povezana. Tako smo takoj obveščeni, če kdo zbolí ali se nahaja v bolnišnici, da ga lahko večkrat obiščemo. Tudi drugače je župnijski svet dobro organiziran in samostojen.

Lep pozdrav iz Linza

SPITTAL NA KOROŠKEM

Tudi slovenska skupnost v Spittalu je to leto ujela utrip beatifikacije škofa Slomška. 13. junija si je ogledala kraj njegovega rojstva in škofijski sedež v Mariboru. Med potjo v avtobusu pa je še marsikaj zvedela o življenju prvega blaženega Slovenca, ki je opravljal svoje delo tudi na Koroškem. Udeležili smo se tudi njegove beatifikacije.

Bolj osebno pa je bilo srečanje s kardinalom dr. Alojzijem Ambrožičem, nadškofom iz Toronta, ki nas je obiskal 29. septembra. Čeprav na delovni dan sredi tedna, je bil za vse velik praznik.

V poznem popoldnevu si je najprej ogledal območje nekdanjega taborišča. Osvežil si je spomin, kje je bilo stanovanje njegove družine, kje je stala šolska baraka, kuhinja, kapela in druge stavbe.

Potem se je pri družini Habjan pogovarjal z ljudmi, ki stalno živijo v Spittalu, nekateri že od leta 1945, in se enega ali drugega člana družine Ambrožič prav dobro spominjajo. Zanimal se je, kako so se spoprijeli z življenjem na Koroškem.

Obiskal je tudi pokopališče: duhovniške grobove in grob svojega sošolca iz gimnazijskih let. G. kardinal je maturiral v Spittalu na begunski gimnaziji leta 1948.

V Marijini kapeli je bilo v večernih urah **slovesno somaševanje**. Pozdravili so ga otroci, zastopnik slovenske skupnosti in sedanji duhovnik, salezijanec Jože Andolšek. Kardinal Ambrožič je v pridigi omenil, da je svetnik dneva, sv. Mihael, patron njegove škofijske cerkve v Torontu. Največ smo se pogovarjali o življenju in do-

Otroci s p. Jožetom Podgornikom na počitnicah v Selah (1967)

Od leve: Jože Kopeinig, Jože Andolšek, kardinal Ambrožič, mestni kaplan Mihael Joham in Ciril Turk

Ob obisku kardinala Ambrožiča smo verniki napolnili Marijino cerkev.

godkih izpred 50 let, ko je večina takratnih taboriščnikov odšlo čez veliko lužo. Seveda tudi o času v taboriščih.

Za zaključek je bilo sproščeno srečanje v sosednji hiši, kjer je bil en lokal nezaseden. Pridne gospodinje so napekle in pripravile dobrote, manjkala pa ni niti dobra kapljica. Kardinalu Ambrožiču prav lepa hvala, da si je vzel čas in nas obiskal.

Majda Starman

slovenskem dnevu v Maasmechelenu. Tako se je uresničila dolgoletna želja škofa Metoda, da bi obiskal tukaj živeče Slovence, pa tudi želja naših ljudi, da se spet srečajo s slovenskim škofom.

V Belgijo ga je pripeljal msgr. Janez Pucelj v petek, 8. oktobra. Že isti večer je bilo srečanje s predstavniki vseh tukajšnjih društev. Tako so bili navzoči člani Slovenskega katoliškega kulturnega in pevskega društva A. M. Slomšek iz Maasmechelena, Slovenskega kulturnega društva Naš dom iz Genka, Slovenskega društva sv. Barbara iz Maasmechelena ter zastopniki društev na Nizozemskem: Sv. Barbare, Slovenskega pevskega društva Zvon, Slovenske folklorne skupine Nizozemska in Škrjanček. Vsakdo je predstavil zgodovino in delo svojega društva. Mislim, da je bil g. škof presenečen ob vsem tem, kar je slišal o dogajanju in delu med slovenskimi rojaki v tem delu Evrope.

V soboto zjutraj smo se skozi **Maastricht** odpeljali v **Heerlen** in obiskali cerkev, kjer se Slovenci zbiramo vsako prvo nedeljo v mesecu. Zelo prijetno je bilo srečanje s tam-

kajšnjim župnikom. V cerkvi sv. Kornelija je vsako leto zelo lepo obiskana polnočnica, pa tudi vstajenska maša s pravo velikonočno procesijo. Pevski zbor Zvon bo v tem mesecu slovesno praznoval 70-letnico.

Pohiteli smo nazaj v Belgijo, v Genk, kjer so nas **v Našem domu** že čakali prijazni ljudje. Po prijateljskem pogovoru je sledilo zelo skrbno pripravljeno kosilo. Društvo Naš dom je g. škofu izročilo tudi prispevek za gradnjo škofijske gimnazije v Vipavi.

Popoldne ob 16. uri je sledila sveta maša ob 39. slovenskem dnevu v cerkvi sv. Barbare v Eisdnu. Somaševali smo tukajšnji dekan, župnik, msgr. Pucelj, g. Kazimir Gaberc iz valonskega dela Belgije in podpisani. Med sveto mašo je zelo lepo prepeval mešani zbor Slomšek.

Na začetku maše je škofa pozdravila mladinka Sara Cverle:

Spoštovani gospod škof!

Zelo veseli in ponosni smo, da ste danes med nami in da ste končno lahko obiskali tudi našo slovensko skupnost.

Prvi pastoralni obisk škofa msgr. Metoda Piriha v Belgiji in v nizozemskem Limburgu

Kar se zaradi bolezni škofa Metoda ni moglo uresničiti lani ob odkritju spominske plošče v čast pokojnemu msgr. Vinku Žaklju, smo z velikim veseljem doživeli letos ob 39.

Že lani smo Vas z veseljem pričakovali za slovesnost odkritja spominške plošče monsinjorju Vinku Žaklju.

Veseli nas, da se Vam je zdravje izboljšalo. Pristrčno dobrodošli med nami!

Želimo Vam trdnega zdravja, veliko sreče ter obilo božjega blagoslova in uspeha pri Vašem napornem in odgovornem poslanstvu.

Veseli smo, da nam je domovina pred tremi leti poslala novega duhovnika. Upamo, da bo še veliko let med nami doživljal veselje, da ga tudi poznejši rodovi slovenskega poretka potrebujemo.

Ob Vasem prvem obisku med nami Vam želimo podariti tole kuverto v imenu Slovenske katoliške misije. Vemo, da boste tale denarni prispevek z veseljem sprejeli in koristno porabili po svoji presoji.

Želimo, da se med nami dobro počutite in da se še kdaj srečamo.

Bog Vas živi!

Društvo Slomšek je v mestnem Kulturnem centru pripravilo bogat kulturni in zabavni spored. S svojim nastopom so nas razveselili pevci zbora Gorenje iz Velenja.

V nedeljo zjutraj je bila sveta maša v Genku, kjer se zbiramo vsako drugo nedeljo v mesecu. Prepeval je zbor Naš dom. Nato pa smo se odpeljali proti Bruslju. Tam smo si ogledali novi pastoralni in ekumenski center sv. Cirila in Metoda, ki ga obnovljajo. Po kosilu pri g. Karlu Kozinu - že desetletja (do lani - skupaj s pokojnim Antonom Ilcem) skrbi za kristjane vzhodnega obreda - smo si pod vodstvom g. Gaberca na hitro ogledali delček Bruslja. Nato smo šli na

kratek obisk v valonski del slovenske izseljenske pastorale v Charleroi in v Mons oz. Jemappes. Tam nas je prijazna družina Gorjup presenetila z izredno gostoljubno postrežbo. Slovenska gostoljubnost se tudi v daljni tujini ne pozabi.

Veseli smo bili, da je g. škof Metod tako pogumno prenašal vse napore tega potovanja. V ponedeljek zjutraj ga je g. Pucelj odpeljal v domovino, kjer so ga čakali novi napor.

V naših srcih pa bodo ostale njegove besede vzpodbude in priznanja za vse, kar kdorkoli naredi dobrega za ohranjanje dragocene dediščine sveste vere, narodove kulture pa tudi zahvala za dobronamernost, kolikor je premorejo tukajšnji rojaki.

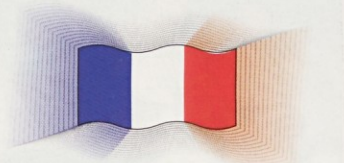
Na pot si je odnesel izvod našega glasila Bakla, v katerem je bil naslednji pozdrav:

Gospod škof Metod – pristrčno pozdravljeni ob svojem prvem pastoralnem obisku med Slovenci, ki prebivamo v Belgiji in na Nizozemskem!

Hvala Vam, da ste prišli med nas, da nas utrdite v veri, upanju in

ljubezni ter v zvestobi do Cerkve, domovine in materinega jezika!

Lojze Rajk

F R A N C I J A

PARIZ

"V življenju naletimo na meje, ki jih težko sprejmemo. Če pa prosimo, naj se zgodi Božja volja, Bog te meje prestavi. Božja previdnost nikoli ne razočara." Tako bi lahko pisal o g. Stanku Grimsu, ki je bil priznan pred francosko javnostjo v Lorenu. Po njem se namreč imenuje nova ulica v Merlebachu. Mislim, da je g. Grims prvi Slovenec, ki mu pripada ta čast v Franciji. To je obenem veliko priznanje za vse Slovence. Nadškof dr. Franc Rode je v pridigi orisal pomen Grimsove osebnosti in njegovega dela v zdomstvu. Ob preimenovanju

Ulica ima novo ime; napis je za vsakogar dovolj zgovoren.

trga sta govorila slovenski veleposlanik dr. Jožef Kunič in mestni župan. Njuna govora sta osvetlila delo in trud g. Grimsa za vse ljudi. Gospod Grims namreč ni delal razlik, ampak je vsakemu skušal pomagati. Vsak človek je bil zanj zlati deček. Nato sta slovensko pevsko in mestno muzikalno društvo zapel in zaigral narodni himni. Slovenci v Franciji, bodimo ponosni, da so med nami delovale take osebnosti, kot je bil monsinjor Stanko Grims!

Misijonska tombola

Po sveti maši na misijonsko nedeljo smo imeli kot že več let zaporedoma misijonsko tombolo. Z njo hočemo pomagati slovenskim misijonarjem. Voditeljica misijonskega krožka Tončka Šimc se zelo trudi, da bi bil vsako leto ta dan lep in vesel za vse. Dobitki so bili različni; vsak je dobil tisto, kar mu je prinesla sklicna številka. Nekateri so dobili kolesa, drugi razna zlata darila, tretji kuharske pripomočke, spet drugi so odnesli različno orodje ali pa radio in ure. Veselo je bilo gledati ljudi, ko so odhajali na svoje domove z bogatimi darovi. Misijonska tombola, nabirka in darovi so skupaj prinesli 7.526,15 francoskih frankov za slovenske misijonarje. Vsem dobrotnikom in prijateljem slovenskih misijonarjev se prav lepo zahvalim in vam kličem: "Bog vam povrni! Pa ne pozabimo, da misijoni potrebujejo našo pomoč vse leto!

Margerita Hrabar (1953-1999)

Marija Šuman nam je telefonirala, da je v Colombesu v železniški nesreči umrla Margerita Hrabar, rojena SZADKOWSKA. Pokojna se je rodila na Poljskem v verni družini, in taka je ostala do svoje tragične smrti. Poročila se je s Slovincem Jožefom

Hrabarjem, kateremu je rodila hčerko Caroline. Bila je pridna, in Vlak jo je "popeljal" v smrt ravno pri odhodu na delo. Vsako nedeljo se je vključevala v francosko župnijsko občestvo in lepo sodelovala pri verskih dolžnostih. Svojo vero je pričevala povsod, kjer je živela in delala. Njen jasen značaj in pristna vera sta ji dajali poseben čar. Bila je dobra žena, mati, oseba, ki je vedela, kaj hoče v svojem življenju narediti za Boga, družino in Cerkev.

Pogrebne molitve sta v župnijski cerkvi Sacré-Cœur (Srca Jezusovega) v Colombesu, kamor je redno prihajala k nedeljskim mašam, opravila domači župnik in g. Silvester Česnik. Med pridigo sta oba duhovnika naglašala, kaj je smisel življenja in smrti. Peli smo pesmi v treh jezikih, in sicer zato, ker smo bili pri pogrebu v veliki večini Slovenci, a tudi Francozi in Poljaki. Med pogrebnim obredom je njen mož Jožef položil na krsto rožni križ kot znamenje odrešenja, hči Caroline pa je prižgala velikonočno svečo v znamenje upanja in ljubezni. Pri teh vidnih znamenjih se je v marsikaterem očesu zaiskrila solza zaupanja, da nam Kristus kot luč sveta, ponuja edino upanje večnega življenja. Pokojno Margerito smo pokopali po krščanskih navadah in jo položili v grob z blagoslovom svete Trojice in molitvijo, naj ji Bog da večni pokoj.

Možu Jožefu, hčerki Caroline, bratom in sestram ter vsem sorodnikom po svetu izreka globoko in pristrčno sožalje slovensko katoliško občestvo iz Francije. Pokojni Margeriti pa kličemo v upanju vere: "Počivaj v miru in naj ti bo Bog plačnik za vse!"

MERICOURT

Zlata poroka

Petdeset let je minilo, kar sta si **Ivan Borišek in Antonija Gregorčič** obljubila zvestobo za srečne in žalostne trenutke v njunem življenju. Oba sta se rodila v Franciji slovenskim staršem. Oba sta bila krščena v božji hiši v Bruayu, posvečeni sveti Barbari. Prav tam sta se tudi poročila in tja pripeljala h krstu vse ti hčere Monique, Therese in Sylvie. Vsa krščanska načela sta dobila prav po veri staršev. Čeprav sta bila rojena v Franciji, so ju starši naučili govoriti slovensko. Neprestano sta delala za obstoj slovenske miselnosti in jezika med slovenskimi rudarji v tem delu Francije.

23. oktobra 1999 smo se na njuno vabilo zbrali v cerkvi svete Barbare v Bruayu. V množici njunih prijateljev, treh otrok, sedmih vnukov in treh pravnukov smo opravili zlati poročni jubilej. V pridigi je g. Silvester Česnik orisal njuno življenjsko pot in se jima v imenu župnijskega sveta zahvalil za vse, kar sta naredila za Boga, Cerkev in Slovence. Zlata poroka je pričevanje in izziv času, da sta ljubezen in zvestoba tudi danes mogoči.

Ivanu in Antoniji čestitamo za veliki jubilej. Naj ju Bog vodi po poteh srečne prihodnosti! Bog vaju živi še mnogo let med nami!

Vsi sveti

V kapeli sv. Barbare v Méricourtu smo na praznik vseh svetih opravili sv. mašo in obrede. Množična udeležba je potrdila, da ob tem prazniku vsak človek premišljuje o neskončnosti življenja. Posebno me preseneča običaj slovenskih vernikov, da radi darujejo molitvene namene za rajne svojce. Njihovi nameni so

globoki in pristni, še več, so stvarni in življenjski, saj se dotikajo ljubezen do svojcev, s katerimi so živeli. Tri dni po vseh svetih smo z družinami obiskovali grobove njihovih svojcev, zanje molili in blagoslovili grobove Slovencev, raztresenih po pokopališčih na severu Francije. Kljub neugodnemu vremenu, dež, mraz in veter, so mnogi vztrajali do konca. Molitev za rajne jim veliko pomeni. Hvala Cirilu Valantu in Vinku Razložniku, ker sta me vodila od groba do groba, kjer počivajo in čakajo večnega vstajenja naši rojaki. Gospod, daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti! Te besede so se ponavljale pri vsakem grobu. To je res edino upanje za vse!

Silvester Česnik

NICA

Slovenska skupnost v Nici je zagotovo najštevilčnejša v Južni Franciji in zato je tudi tukajšnje dogajanje bogatejše kot kod drugod. Vendar pa to ne pomeni, da pobude, ki zaživijo v Nici, ne bi mogle zaživeti tudi drugod. In ker to poročilo nastaja v oktobru, mesecu, v katerem Cerkev na poseben način naglaša molitev rožnega venca, lahko tokratno pisanje naslovim na vse rojake v južni Franciji in tudi drugje.

V Nici prihajamo do spoznanja, da majhnost ne pomeni vedno tudi nemoči. Naša moč je najprej v zvestobi temu, zaradi česar obstajamo. In brez dvoma ima slovenska katoliška skupnost prvenstveno nalogo, da živi svojo vero, da jo krepi in v njej raste.

Velikokrat se med nami porodi vprašanje, kako naj postavimo svojo vero na trdne temelje Kristusovih učencev. Verjemite, da si kot vaš

duhovnik sam velikokrat belim glavo s tem velikim izzivom, ki ga pred nas postavlja evangelij. Sprašujem se o sadovih pastoralnih prizadevanj, sprašujem se, kako naj vam dokažem, da mi ni vseeno za vas in še veliko bolj to, da se Kristus zanima za vsakega izmed vas. V začetku svojega poslanstva med vami sem vas pogosto obiskoval po domovih, danes imam zaradi naraščajočih obveznosti za to čedalje manj možnosti. Imam občutek, da mi nekateri to že kar zamerijo. Z vso ljubeznijo in spoštovanjem do vas bi vam iskreno rad položil na srce tiho prošnjo, da ne bi gledali na to, kaj duhovnik je in kaj v danih okoliščinah zmore, temveč, da bi se oklenili edino Kristusa, ki je naša pot, resnica in življenje. In kdor se oklene Kristusa z iskreno vero, se nikakor ne odmika Cerkev.

Po takem in podobnem razmišljanju sem prišel do spoznanja, da za svoj obstoj in prihodnost nimamo nobene druge izbire, kakor da vsi skupaj zajamemo pri izviru molitve. Mnogi več ne najdete časa za molitev, onemela je prošnja in zahvaljevanje Bogu. Zdi se, kakor bi se še na nesrečo tako navadili, da nam niti na pamet več ne pride, da bi se ozrli po pravi, čisti sreči, ki prihaja k nam kot milostni dar našega Stvarnika.

Na prvo nedeljo v oktobru, na rožnovensko nedeljo, ste bili pri sveti maši nagovorjeni, da odrinete na globoko, da se vsi skupaj ločimo od površnosti. Pri maši smo blagoslovili rožne vence in kdor ga je od duhovnika sprejel in odnesel s seboj, se je obenem zaobljubil, da bo vsak dan zmolil desetko rožnega venca za našo skupnost, posebej za tiste, ki so se od nas oddaljili. Ostanimo zvesti tej

tako veliki in pomembni obljubi! Izprosimo si blagoslova!

Nadalje smo se odločili, da bomo odslej pred vsako nedeljsko mašo skupaj molili rožni venec. Ne morem vam opisati svojega veselja nad tistimi, ki ste to povabilo sprejeli kot veliko odgovornost in dokaj redno prihajate. Še enkrat vas želim spomniti: "Ne mislite, da je ta pobožnost dodatna kaprica vašega duhovnika. Moliti drug za drugega je naš poklic. To je nekaj vzvišenega in nadvse potrebnega." Prosim vas, v dušni blagor vseh nas, ne prezrite tega povabila!

Na tem mestu pa lahko tokrat objavim še nekaj razveseljivega. V prositorih slovenske katoliške misije v Nici smo letos začeli tudi s tečajem slovenskega jezika. Priznati moram, da sem bil precej presenečen nad spodbudnim odzivom. Zaenkrat imamo kar deset tečajnikov, večinoma že odraslih otrok slovenskih staršev in tudi nekaj Francozov, ki so tako ali drugače povezani s slovenstvom. Tako je bilo potrebno organizirati pouk v dveh skupinah, in sicer za začetnike ob sobotah ob 15.30, nadaljevalni tečaj pa ob sobotah ob 20. uri. Vsem tečajnikom želim vztrajnosti in iskrene volje do napredovanja v učenju našega lepega in bogatega slovenskega jezika!

Svojim faranom in vsem bralcem Naše luči voščim neuklonljive vere na poti v tretje tisočletje.

David Taljat

Novi magister

David Taljat, izseljenski duhovnik v Nici, je na Katoliškem inštitutu v Parizu naredil magisterij z vsemi izpiti in nalogo: Pastoralno vprašanje in-

tegracije emigrantov v krajevno Cerkev. Iskreno čestitamo!

BERLIN

Gostovanje mešanega pevskega zbora nemške župnije sv. Elizabete v Sloveniji

Po lanskem uspešnem gostovanju obeh zborov slovenske župnije iz Berlina se je slovenski in nemški župnik Izidor Pečovnik odločil, da letos popelje na gostovanje v Slovenijo mešani pevski zbor nemške župnije sv. Elizabete.

Na pot so odšli zadnji četrtek v mesecu oktobru in po celonočni vožnji prispeli v Mursko Soboto, kjer jih je z veseljem sprejel in pogostil tamkajšnji **župnik Martin Horvat**. Naključje je hotelo, da sta se župnika Martin in Dori srečala na isti dan in ob isti uri kot pred štirimi leti v Berlinu, ko sta se zamenjala pred oltarjem - Martin je odšel, Dori je prišel, navzoči pa so bili isti ljudje kot takrat: Horst Fritsch, predstavnik nemške, in družini Pucko in Oblak, predstavniki slovenske berlinske fare.

Ob dobrem zajtrku, lepih spominih in prijetnem klepetu je dopoldan kar prehitro minil. Berlinski gostje so se prijaznim Prekmurcem zahvalili za njihovo dobroto in že so bili na poti mimo Ljutomera do Mihalovcev, kjer jih je že nestrpnost pričakovala družina

Slavinec. Tam so si ogledali vinsko klet, poskusili odlično Slavinčevo vino, za katerega leto za letom dobivajo medalje in diplome na različnih sejmihi, pa tudi zapeli so. Odlična gospodinja Danica jim je pripravila izdatno malico: meso iz tunke, zaseko, obaro... Malo so se razgledali naokrog po s soncem obsijanih vinogradih in občudovali lepoto, ki jo je Bog dal v ta košček Slovenije.

Dobro okrepečani so proti večeru nadaljevali pot proti Šentjurju, kjer so jih v hotelu Žonta že čakali prijazni gostitelji, ki so jih popeljali v prijazno opremljene sobe. Mnogi so komaj čakali, da se stuširajo in odpočijejo, drugi pa niso čutili prav nobene utrujenosti in so šli še jahat. Lastnik hotela Marjan Žonta jih je namreč povabil na svoj ranč, kjer so lahko opazovali svet pod seboj s konjskega hrbita. Po večerji so utrujeni popadali v posteljo. Zjutraj so se odpeljali v Laško, kjer so si pod strokovnim vodstvom ge. Regine in člana uprave g. Janka Remica ogledali pivovarno, ves proizvodni proces od hmelja do piva. Laški pivovarji ne bi bili to, kar so, če ne bi berlinskih pevcev povabili v svojo

restavracijo, kjer so jim postregli z vsemi vrstami piva, pa tudi hrane ni manjkalo. Nastala pa je težava, saj bi pevci radi pili, a kaj, ko jih je zvečer čakal koncert. Temu pa se niso želeli odpovedati!

Župnik Dori se je v imenu vseh zahvalil za prijazen sprejem. S "pivovarsko" popotnico so se odpeljali v Celje. Spotoma so si ogledali lepo urejeno Laško in tako pohlevno in mirno Savinjo, za katero ne bi nihče verjel, da lahko podivja in naraste tako visoko, da se ob poplavi vidijo le gornji deli prometnih znakov ob cesti.

V Celju, knežjem mestu, jih je sprejela podžupanja Janja Romih ter jim pokazala čudovito baročno dvorano Narodnega doma, kjer so pozneje nastopili. Ko so jo zagledali, jih je kar malo zagrabila trema, a zvečer, na koncertu so se odlično izkazali!

Celoten program je pripravil Victor Victorino, organist in pevovodja. Mešani zbor sv. Elizabete ima v svoji sredi pravega mojstra klavirja, to je Filipinec Peter John Marie Portieros. Nastopil je prvi in s sonato v h-molu za klavir skladatelja Franca Liszta navdušil zbrano občinstvo. Njegov

Koncert mešanega pevskega zbora nemške župnije sv. Elizabete iz Berlina in pihalnega kvinteta Korfej v Celju

nastop je bil dovršen, enkrat in neponovljiv in občinstvo ga je upravičeno nagradilo z dolgim aplavzom.

Pevci mešanega zbora so nastopili skupaj s Pihalnim kvintetom Korfej, ki je že nastopil v Berlinu. Nadarjeni študenti glasbe pod vodstvom Gregorja Kovačiča so se dobro ujeli z nemškim zborom sv. Elizabete, pod vodstvom Victorja Victorina, ki je dirigiral obema! Nastopili so brez skupne vaje! Pevci so se na nastop pripravljali v Berlinu, Korfej v Ljubljani, v Celju pa so nastopili skupaj. Izvajali so mašo v g-duru za soliste, zbor in orkester Franca Schuberta in z deli Felixa Mendelssohn-Bartholdyja in Williama Harrisa. Odlično so se izkazali solisti: Angela Hohmann (sopran), Hans Brundeis (tenor) in Stefan Paul (bas). Pihalni kvintet Korfej pa se je predstavil še s kratkim koncertnim programom Jacquesa Ibarta ter Georga Gerschwina. Kako dobro jim je uspelo, je pričal dolg in resnično navdušeni aplavz. Škoda le, da je bilo v Celju ta večer toliko kulturnih prireditev, da dvorana ni bila polna.

Pevce iz Berlina, še posebej pa župnika Dorija, je pozdravila celjska podžupanja Janja Romih, ki ima največ zaslug za to, da je prišlo do koncerta, in se jim zahvalila za obisk. S pesmijo in nekaj besedami je goste pozdravil Akademski pevski zbor in njihov vodja Igor Pintar. Doriju se je zahvalil za gostovanje v Berlinu, od koder so odšli z lepimi spomini. Jože Podgoršek se je spominjal lepega nastopa Komornega moškega zbora Celje v Berlinu in se prav tako zahvalil za gostoljubnost.

Zadovoljen z nastopom svojih pevcov se je župnik Dori zahvalil podžupanji in obema predstavnikoma

celjskih zborov, pozdravil vse navzoče, še posebej oba predsednika ŽPS slovenske in nemške župnije v Berlinu, Francija Pukmeistra in Horsta Fritscha, župnika Martina Horvata in berlinske Slovence, ki so z vseh strani prišli na koncert. Poudaril je, da gostovanje nemškega zbora ni le utrjevanje prijateljstva med slovensko in nemško župnijo, pač pa utrjevanje vezi med Berlinom in Celjem. Tudi v Berlinu imajo župnjo, ki je celjski podžupanji poslala spominsko knjigo z lepo mislijo, povedal pa je tudi, da mu je na birmi pred dvema letoma ljubljanski škof Alojz Uran povedal, da so bili berlinski in celjski grofje veliki prijatelji in da so prav berlinski grofje "krivi" za to, da je bila ustanovljena ljubljanska nadškofija. Njegova naloga je, da razišče, kako je dejansko bilo. Gotovo bo vesel, če bo prav on naredil prvi korak v nadaljevanju prijateljstva med Celjem in Berlinom. V zahvalo je vsem izročil bele medvedke, simbol mesta Berlin.

Po koncertu so se nastopajoči in obiskovalci pomešali in ob kozarčku vina podoživljali čudovite trenutke toplega novembrskega večera. Za postrežbo je, kot že tolikokrat, poskrbel Jože Slavinec s pridnimi sodelavci Janezom, Marico, Francijem, Štefkom in Blažem.

Pevci so še zadnjič prenočili v hotelu Žonta, kjer so se pred spanjem še dolgo v noč veselili skupaj s Slovenci, ki so bili tam na dopustu.

V nedeljo po zajtrku so zapustili Šentjur. Prva postaja je bil dom župnika Dorija v Brodeh pri Vranskem, kjer so jih prijazno sprejeli. Dorijeve nečakinje Monika, Špela in Nuša so postregle s čajem, kavo, žganjem, pecivom in buhteljmi, ki jih je spekla

Dorijeva mama. Pevci so posedli okrog mize, okrog kmečke lončene peči, organist Victor je sedel kar na pručko. Čudovito so zapeli in Dorijevi starši so bili presrečni. Mama je dobila v dar veliko sliko cerkve sv. Elizabete, v kateri mašuje njen sin. Iskreno se je razveselila in rekla, da je vesela, da ga obkrožajo dobri ljudje. Postanek je bil kratek, toda dovolj, da so vsi začutili, da so si blizu. Pomahali so si v slovo in polni lepih vtisov zapustili Savinjsko dolino in se čez Trojane zapeljali proti prestolnici. Ljubljana jih je pričakala obsijana s soncem. V daljavi se je bleščal venec Kamniških planin. Osupli nad lepoto majhne Slovenije, ki je v kratkih treh dneh pokazala vse svoje čare: od prekmurskih ravníc, štajerskih vinogradov, savinjskih hmeljišč do gorenjskih planin, so se popoldne odpravili čez mejo proti Salzburgu in naprej proti Berlinu.

Gostovanje je uspelo. Stkala so se nova prijateljstva, nemški verniki pa so spoznali, da v Sloveiji žive dobri in poštene ljudje. Vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je bilo tako lepo, iskrena hvala. Hvala tudi Novemu tedniku, Radiu Celje in Ernestu Marguču - VTV Velenje, ki so obveščali javnost o koncertu.

Vinska trgatev in 95-letnica

Društvo Slovenija e.V. Berlin je 9. oktobra pod vodstvom Zofke Zagrník in Vilija Grošlja pripravilo tradicionalno vinsko trgatev, ki je lepo uspela. Trgali smo grozdje, za martinovo pa bomo pri nas pili mošt na tudi tradicionalnem martinovanju.

Z nami in med nami je praznoval **95 let življenja Kurt Höhr**, velik prijatelj naše župnije. Skupaj s hčerko Regino se redno udeležujeta naših prireditev. Ob jubileju smo mu Slovenci za-

želeli vse najboljše in še na mnoga zdrava leta ter mu izkazali drobno pozornost.

M. M.

FRANKFURT

V oktobrskih dneh je življenje naše župnije potekalo sicer po ustaljenem urniku, "motile" so ga le šolske počitnice in dopusti. To se je poznalo pri nedeljskem bogoslužju tako v Frankfurtu kakor v Darmstadtu in Mainzu. Za župnika pa ni bilo dela nič manj, saj je bilo treba dobiti za novi župnijski svet dovolj kandidatov za izpeljavo volitev in kar na hitro za volitve po pošti z vsem potrebnim pripraviti **1100 ovojnica** za vse volilne upravičence naše župnije. Hkrati s tem je bilo pripravljeno tudi župnijsko oznanilo Med nami povedano in še Naša luč je prišla kakšen dan prej kot običajno (in vsa hkrati). Tako je bilo potrebno na pošto hkrati odpraviti **prek 2000 pošiljk**. Je pa vsa ta pošta svojevrsten preizkus za vse ude naše župnije. Koliko jih bo volilo? Nekaj telefonskih klicev je bilo takoj: kako voliti, do kdaj voliti, zakaj nekateri niso dobili pošte, začudenje, da obstaja slovenska župnija. Kar nekaj stvari se je zopet odkrilo in pokazalo: da na prijavnih službi nekatere še vedno vodijo kot jugoslovanske državljane in to kljub slovenskemu državljanstvu, da marsikdo ni prijavljen kot katoličan (in zato nima volilne pravice ne v slovenski ne v nemški župniji), da so nekateri izstopili iz Cerkve, pa bi radi volili. Naj bo vse to nam vsem v premislek.

rem

MANNHEIM

Novi naslov Slovenske katoliške misije (in stanovanje duhovnika) je

od 1. decembra: Römerstr. 32, 68259 Mannheim. To je na severovzhodnem obrobju mesta, imenovanem Wallstadt, blizu avtocestnega križišča Viernheimer Kreuz. Tamkajšnja župnija Christ-König nam za slovenska srečanja obljublja tudi prostore v njihovi dvorani, česar do zdaj nismo imeli.

Štefan Kržišnik (1938–1999)

Po težki bolezni je 24. oktobra umrl Štefan Kržišnik, eden redkih Gorjencev v Mannheimu.

Pred dobrimi šestdesetimi leti se je rodil v Žirovnici v župniji Breznica (župnija je poznana kot rojstna župnija mnogih znanih Slovencev: pesnika Franceta Prešerna, pisateljev Frana Saleškega Finžgarja in Janeza Jalna ter nadškofa Antona Vovka).

Ko je bil pokojni Štefan star 14 let, mu je umrl oče, zato je moral zelo mlad v službo, da je pomagal preživljati družino. Leta 1958 je odšel v Nemčijo. Najprej je deset let delal v rudnikih v Porurju, nato pa se je preselil v Mannheim, kjer je dobil nekoliko prijaznejšo službo. Ko se je približal čas, da bi lahko počival po zasluženem delu, ga je napadla zahrbtna bolezen. Ko mu ni bilo več pomoči in so mu življenjske moči

Pokojni Štefan Kržišnik

usihale, je imel to srečo, da je bil lahko doma, kjer je zanj vzorno skrbela njegova žena Marija. Kljub močni volji in velikem upanju v ozdravitev je bila bolezen močnejša. Od njega smo se poslovili 28. oktobra na pokopališču v Mannheimu. K pogrebu se je kljub dopoldanski uri zbralo kar precejšnje število slovenskih in nemških prijateljev. Ob molitvi slovenskega in nemškega duhovnika smo ga položili v prerani grob in mu zaželeli večno življenje pri Bogu.

Adventna molitev

Slovenska skupnost v Rauentalu nima prostorov, kjer bi se lahko srečevali. Ker pa so med seboj zelo povezani, jih to ne ovira. Zberejo se zdaj pri enem, zdaj pri drugem. Po slovenski maši v adventnem času pa nas povabita na svoj dom Lizika in Ivan Klavžar v bližnji Kuppenheim. Zberemo se v prostorni sobi, urejeni po zgledu slovenske kmečke izbe s krušno pečjo. Najprej posedemo okrog peči in mize k molitvi rožnega venca. Tako se dvakrat počutimo kot nekoč v mladih letih doma: zaradi domačnosti sobe, zbrani okrog tople krušne peči in zaradi molitve rožnega venca. Po končani molitvi pa smo deležni še dobrot iz krušne peči, ki jih pripravi gospodinja Lizika.

Resda ni več tistih časov, ko je bilo v adventu zaradi dolgih noči manj dela in je bilo zato več časa tudi za molitev, saj delo v tovarni teče naprej enako kot poleti, toda prepričan sem, da lahko tudi najbolj zaposlen človek najde čas za molitev. Spodbuda za molitev rožnega venca je nastala med ljudmi spontano, brez prigovarjanja. Nihče od udeležencev še ni izjavil, da je bilo že v cerkvi dovolj molitve, zakaj bi potem molili še

rožni venec. In tudi na nobenem obrazu ni bilo opaziti naveličanosti ali nejevolje. Ravno nasprotno, vsi obrazi so zadovoljni in izražajo notranje zadovoljstvo, saj molitev ni samo ponavljanje besed in stavkov brez smisla, ampak povezava z Bogom, ki nam potem nakloni svojo milost, kar se odraža tudi na zunaj z vedrimi obrazi.

To je dokaz, da se da tudi brez plesa in velikega hrupa doživeti lepo srečanje. Tudi časa za prijateljsko kramljanje je dovolj oziroma mnogo več kot na veselicah, kjer se zaradi premočnih zvočnikov sploh ne da pogovarjati.

Poskusite še kje, boste videli, da boste zadovoljni!

Janez Modic

MÜNCHEN

SLOVENSKI KULTURNI VEČER, na katerem smo predstavili kulturno ustvarjalnost naših rojakov, je bil 23. oktobra v župnijski dvorani.

Akladenski slikar Leopold Oblak je razstavil nekaj slik iz svojega bogatega opusa. Čeprav že vrsto let živi v naši sredi, smo prvič spoznali njegovo izvirno fragmentično umetnost. V svoje stvaritve je vdihnil moč, ki nevidna napolnjuje vse in iz vsega pojavnega izžareva. Neizrekljivo, nedoumljivo. Za svoje umetniško ustvarjanje je dobil že 31 mednarodnih priznanj. Imel je 49 samostojnih in 68 skupinskih razstav po Sloveniji, Nemčiji, Italiji, Franciji, Švedski, Norveški, Portugalski, Švici in Japonski.

Ljudski umetnik g. Jože Kragelj nam je predstavil dve čudoviti skulpturi z versko vsebino: Križani in

Dekliški zbor ob odprtju razstave v župnišču v Münchnu

Vnebohod. Njegovi kipi iz litega železa zelo plastično predstavljajo najgloblje razsežnosti krščanske religioznosti.

Slovenske vezene so si pridobile evropski sloves. Dolga tradicija te zanimive ustvarjalnosti žal zamira, ohranjati jo skušajo le nekateri navdušenci. V naši fari je to s. Marjana Korber, ki je pred nedavnim v domovini izdala tudi zajetno knjigo z najlepšimi vzorci. Pripravila je vrsto

tečajev, na katerih so se naše faranke naučile zahtevne spretnosti vezanja. Najlepše izdelke smo razstavili, da so jih lahko občudovali domači in tuji obiskovalci.

Slovensko umetnost peciv je predstavila **Lucija Tomšič** s pomočjo sodelavk. Sladkali smo se s pristnimi poticami, hrustljivimi štruklji, slastnimi zavitki in okusnim slanim pecivom. Najbolj pa nas je presenetila domiselna okrasitev izbranih jedi.

Skupina romarjev iz Münchna na Betnavi

V kratkem kulturnem programu smo predstavili knjižno ustvarjalnost svetniškega škofa Antona Martina Slomška. Lep večer je zaokrožil naš deklški pevski zbor pod vodstvom Marjance Bolčina, ki nam je zapel nekaj izvajalsko zelo zahtevnih zborovskih pesmi z versko vsebino.

OBERHAUSEN

Rožni venec – spomenik naše vere, upanja in ljubezni

Tako je zapisal naš blaženi škof Slomšek. To globoko misel je namenil rojakom svojega časa in prostora, ki so bili razmeroma bogato prežeti z molitvenim življenjem. Mnogi se bomo še spomnili lepih skupnih večerov družinske molitve. Potem smo kot mladi zapuščali družinska ognjišča in odhajali v svet, ki se je v marsičem razlikoval od domačega. Delo, skrb, drugo okolje in navade. Vse to in še marsikaj drugega nas je "sooblikovalo" in oddaljevalo od duhovnega bogastva nekdanje domače družine in okolja. Mnogi med nami so zmogli tudi v novih življenjskih razmerah zajeti iz mladostnih dni in si postaviti "oltar svojega srca"

zase ter za svojo družino. Nekateri težje, manj, nekateri so "obnemogli", vsaj navidezno (v srce vidi le Bog sam).

Zato smo v letošnjem oktobru, ki je kot mesec posebej posvečen molitvi rožnega venca, želeli dati spodbudo za molitev. Po vseh skupnostih smo na različne načine vpletali pri sv. maši desetke rožnega venca, obogetene s Slomškovimi mislimi o molitvi. Njegove misli na prvi pogled po besednem zvoku iz nekdanjih dni, pa vendar ob spominu na otroštvo, družino in dom, tako prijetne, tople, bogate ter vabeče. Bog daj, da bi ne ostal samo prijeten "popraznični spomin na Slomška", temveč da bi nas spodbujale in utrjevale v naši osebnosti, našem rednem prijeteljskem pogovoru z Bogom.

Nekoč ugledal bom blesteče zarje in srečo, ki ji konca ni

Praznik VSEH SVETIH nas vsako leto znova v lepem številu združi v Essnu in Oberhausnu pri sv. maši ter skupnih molitvah na pokopališču. Rajnim rojakom, ki počivajo po prostrani župniji, svojim domačim, sorodnikom, mnogim dobrim prijateljem in

znancem smo ta dan še posebej dolžni dati toplino svojega srca v molitvi in srčni misli nanje. Odkar je bila pred dobrimi štirimi desetletji ustanovljena slovenska župnija, so začeli vpisovati v mrliške matice pokojne. Tako najdemo prvi zapis za Essen dveletno deklico, za Oberhausen mladega 23-letnega fanta, ki je umrl v prometni nesreči. Tudi sicer so najpogostejši vzroki smrti posebej prvih let nesreče v rudnikih in prometne nesreče. Čas je tekkel dalje in mnogi rojaki nimajo več niti skromno zapisanega imena v kamnu. Naj zato toliko bolj ostanejo zapisani v naša srca, tople misli, molitev, čeprav jih osebno ne poznamo. Pa vendar nas druži z njimi toliko podobnih življenjskih poti, da si ostajamo blizu. Kar čas umika, naj Bog zbližuje. Danes po nas, v prihodnosti po tistih, ki bodo še tu ostali, s podobno toplino srca in molitvijo, kot se trudimo danes mi.

Hvaležnost in pšenica uspevata samo na dobri zemlji

Tako pravi slovenski pregovor. Vodil nas je ob letošnji zahvalni nedelji v skupnostih, kjer imamo redno nedeljsko bogoslužje – v Essnu in

Župniji Oberhausen in Köln iz leta v leto družno na romanje Kevelaer

Blagoslov podobe Marije pomagaj v Kevelaerju – z Materjo v novo tisočletje

Oberhausnu. Različni "darovi zemlje" ob altarju so nas želeli pripraviti na nenehno udejanjanje dvojega: **dobrote in hvaležnosti**, do sočloveka in do Boga. Jabolka, ki smo jih med sv. mašo blagoslovili in si jih na koncu med vse razdelili, naj nas spominjajo na osebno rast za dobro zemljo – tako bomo zoreli v bogate pšenične klase slovenske njive za njeno bogato božjo žetev.

Kot "rdeča nit" se tokrat v ozadju čuti geslo letošnjega novembrskega družinskega srečanja v Baasemu: sinodalni izziv verovanja danes (zapis prihodnjič).

In želja za prihajajoči božični praznik, zadnji v tem tisočletju: *Draga rojakinja in rojak, mir božji, blagoslov in vse dobro naj nam nakloni Odrešenik, ki se želi vedno znova roditi v naših srcih. Pridi, lepo povabljen Ti, ki se še ne pozna, in Ti, ki sva se videla preteklo nedeljo. Pridi, podala si bova roki, si voščila in razširila "krog slovenske družine pri jaslicah..." In topleje nama bo pri srcu!*

AZ

STUTT GART

25 let Slovenskega doma v Stuttgartu

Teden dni po razglasitvi A. M. Slo-mška za blaženega nas je pri bogoslužju v Esslingenu razveselil Moški pevski zbor iz Komende. Pevci so bili namenjeni v Berlin, pa so se spotoma ustavili pri nas. Kvaliteten zbor je zapel pri sveti maši, potem pa nam podaril še šopek pesmi, ki so izzvene slovesno in pristrčno. Za vse, ki smo bili v Mariboru na srečanju s papežem, je bilo to bogoslužje in koncert kot nekakšen odmev čudovitega in mogočnega dogajanja na betnavski poljani, za druge pa žarek te luči in harmonije, ki je izžarevala in odmevala izpod Pohorja po vsej deželi pod Triglavom.

16. in 17. oktobra smo proslavili 25-letnico Slovenskega doma v Stuttgartu. V soboto smo obhajali sveto daritev, pri kateri je sodelovala Vokalno-instrumentalna skupina SV. PETER iz Radeč in del godbe na pihala iz Bohinja, ki jo je ustanovil g. Pavel Uršič. Mladi so prišli k sprejemu njihovega dolgoletnega župnika v Stuttgart in mu tako pokazali svojo

hvaležnost. Po maši, pri kateri sta poleg domačega župnika maševala še novi pomočnik, g. Pavel Uršič, ter radeški župnik, g. Slavko Kalan, so v dvorani pripravili še skupni program, ki se je prelil v prijetno družabno srečanje. V nedeljo dopoldne smo obhajali sveto mašo skupaj z verniki župnije sv. Konrada, kjer uživamo Slovenci gostoljubje že od velike noči leta 1974. Naši verniki ter gostje iz Radeč in Bohinja so s sodelovanjem pokazali svojo vero in delček naše kulture. Tako iskreno doživitega sodelovanja pri bogoslužju in izražanja vere v pesmi in glasbi si med nemško mladino ni mogoče zamisljati.

Ob skupnem praznovanju smo se spomnili tudi drugih, ki so v zadnjem času obhajali okrogle obletnice. Med temi sta bili tudi naši zvesti sodelavki, Slavica Belšak in Cilka Novak, ki sta v tem času dopolnili šest desetletij bivanja na tem svetu.

V Oberstenfeldu so bili letošnjo jesen zelo "pridni". V nedeljo, 26. septembra, so povabili mladinski pevski zborček iz Stuttgarta, da je zapel pri sveti maši, po maši pa so gospodinje

Vokalno-instrumentalna skupina Sv. Peter iz Radeč ob 25-letnici Slovenskega doma

Moški pevski zbor Komenda je pel v Slovenskem domu in v Esslingenu.

Renata in Franci Arh

pripravile kosilo za slovenske udeležence bogoslužja. V soboto, 16. oktobra, je bil v Bürgerhausu praznik župnije, pri katerem so z drugimi skupinami sodelovali tudi naši rojaki pod vodstvom gospe Tilke Mencin in harmonikarja Emila Povšeta. Slovenske pesmi in ples z metlo (s katero so morali zaplesati vsi častni gostje od župana do dekana) so navdušili navzoče in dali večeru lep slovenski pečat.

V nedeljo, 24. oktobra, je bila **nemško-slovenska maša**, pri kateri se je predstavil g. Pavel Uršič, po maši pa so naše pridne gospodinje zopet poskrbele za kosilo, ki so se ga zlasti nemški verniki udeležili v velikem številu. Izkupiček (1000 DM) so namenili za nove orgle v Oberstenfeldu.

Na grobovih naših rojakov

Ob prazniku vseh svetih smo tudi letos obhajali sveto mašo v Neresheimu (16. 10.), kjer so še vedno ohranjeni grobovi naših rojakov,

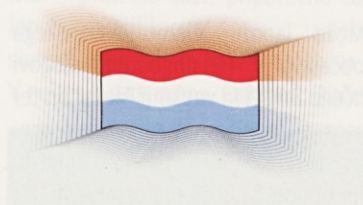
ki so v tem samostanu umrli kot begunci v letih 1942-45. Prvega novembra smo se srečali na vsakoletnem zahvalnem romanju pri Ave Mariji. Letos je bilo ob izredno lepem vremenu tudi zelo lepa udeležba. Bogoslužje je vodil mons. Janez Pucelj, pridigal g. Pavel Uršič, somaševala pa sta še g. Joško Bucik in Janez Šket.

Krsti

9. oktobra je bila v Stuttgartu krščena Anna-Lena Kokol, 10. oktobra pa v Schw. Gmündu Florjan Dežman. Tako je letos že šest otrok naše "tretje generacije" krščenih v slovenski župniji.

Slovo

Po enoletni težki bolezni je Bog poklical k sebi Franca Trobiša, roj. 11. 1. 1944 v Celju, bivajočega v Eislingenu pri Göppingenu, kjer je bilo v sredo, 3. 11., slovo, pogreb pa je bil 8. novembra v Mariboru.

N I Z O Z E M S K A

BRUNSSUM

In memoriam

Franci Domevšček, mož Pepe Kutin, je bil rojen junija 1907 v Bovcu, umrl pa je na božič 1996.

Domači so mu na spominski podobici zapisali:

"Naš Franci nas je zapustil. – Vsakdo, ki nas vsaj malo pozna, bo vedel, kako neskončno bolečino zdaj čutimo.

Tebe ni več. – Mi smo ti pomenili vse. – Nič ti ni bilo lepšega, kakor rojstni dan ali božič skupaj z nami. Mi smo ti pomenili vse in ti si pomenil vse nam..."

Zaradi težke bolezni v zadnjih mesecih je zelo shujšal. Zato je na podobici napisano tudi:

"Nebogljene "male miške", s katerimi bi te v zadnjih mesecih lahko primerjali, ne bomo pozabili, prav tako ne tistega krepkega majhnega moža na strehi, na kolesu ali pa v svoji sredi.

Oče naš, h kateremu si med nami vedno molil, ti je sedaj podaril svoj mir in poskrbel za to, da te moremo čutiti ob sebi in s teboj govoriti...

Poskrbi, prosimo, da bi naša babica mogla še dolgo ostati z nami, saj tako vsaj nismo povsem sami.

Vedno te bomo imeli radi z vsem srcem in dušo. – Počivaj v miru, Franci...

Š V E D S K A

Rajnim v spomin, živim v opomin

V mesecu novembru, ob prazniku vseh svetih in ob spominu vernih rajnih, vernim stopa pred oči večnost, oziroma vprašanje, kaj je po smrti. Jezus nam odgovarja na vsa vprašanja o smislu življenja in kaj je po smrti z besedami: "Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v obilju" (Jn 10,10). Vprašanje nam živim je, koliko segamo po tem življenju, koliko je tega življenja v nas. Prav zato se je

slovenska Cerkev odločila imeti sino-
do z naslovom Izberi življenje, seve-
da ne životarjenje, ampak življenje, ki
prihaja od Boga in se k njemu vrača.
Iz Jezus nam je tudi pokazal pot v nebe-
sa, kjer je naš večni dom, ko je rekel:
"Jaz sem pot, resnica in življenje.
Nihče ne pride k Očetu, razen po
meni" (Jn 14,6). Gospodar življenja
nas vedno znova kliče k čuječnosti in
treznosti v življenju, da nas ne pre-
seneti kot tat. Tudi na naših pokopa-
liščih marsikje piše: Memento mori,
kar pomeni: človek, spominjaj se
smrti. To pomeni tudi živeti tako, da
nam nikoli ne bo žal misli, besed in
dejanj, ki smo jih storili v življenju.

Kadar obiskujemo pokopališča, tam
prižigamo svečke in molimo za rajne,
je to znamenje krščanske kulture in
omike, predvsem pa naše vere v
večno življenje. Seveda je prav, da si
v dneh okoli praznika vsi sveti in
spomina na verne rajne priključimo v
zavest in obnovimo molitev posebej
za pozabljenе duše v vicah.

Slovo od rajnih: Vera Kranjec je za-
gledala luč sveta 1. decembra 1945,
torej kmalu po II. svetovni vojni, v
Krogu pri Murski Soboti. Tam je
živela vse do leta 1966, ko se je od-
ločila, da gre za boljšim koščkom
kruha proti Skandinaviji, kamor se je
pred njo podalo že veliko njenih ro-
jakov. Najprej jo je pot pripeljala v
Arbogo na Švedsko. Z možem Ja-
nezom sta se od tam preselila v
Helsingborg na jugozahodno obalo
Švedske. V zakonu se ji je rodila hčer-
ka Brigita, ki sta ji skušala podariti
ljubezen do korenin, od katerih sta
bila sama precej oddaljena. Skušala
sta ji dajati v življenju tisto, kar je
najpomembnejše, da bi bila srečna,
in ko bo prišel čas, da bi si tudi ona
ustvarila družino, v kateri bi bila
srečna in zadovoljna. Mama Vera je

Pokojna Vera Kranjec

bila vesele narave, dobra po srcu in
vse to ji je naklonilo v življenju veliko
prijateljev. Ti so bili žalostni in pre-
senečeni ob prerani smrti drage jim
Vere, ki jo je Bog poklical k sebi 10.
avgusta 1999. Čez 10 dni pa so se od
drage žene, mame in stare mame ter
prijateljice **poslovili v Pálsjö Kapell
v Helsingborgu**. Tam so se zbrali po-
leg njenih domačih tudi sorodniki iz
Slovenije, Avstrije ter njeni prijatelji
in znanci.

Možu Janezu, članu slovenskega
občestva v Helsingborgu, njegovi
hčerki Brigiti in vnukinji Alexandri ter
vsem sorodnikom in prijateljem izre-
ka slovenski dušni pastir sožalje in
jih priporoča Božjemu usmiljenju ter
tolažbi. Naj rajna žena in mati Vera v
miru počiva ter čaka vstajenja in
poveličanja ob Kristusovem drugem
prihodu! Mi pa, ki ostajamo na tem
svetu, radi naročajmo sv. maše za
drage rajne, radi molimo zanje in za
duše v vicah, posebej za tiste, ki ni-
majo nikogar in čakajo na našo mo-
litev ter žrtev. Naj naša sestra v
Kristusu v miru počiva!

Šesti švedsko-slovenski vzpon v slovenske planine

Že lani so se Slovenci in Švedi do-
govorili, da bi bilo zanimivo iti čez

Pohorje. Marjan Brezočnik iz Fram-
je vse organiziral in 19. julija so se v
lepem številu zbrali ljubitelji lepote
slovenskega planinskega sveta ter se
z žičnico popeljali nad Maribor, nato
pa veselo odražali v odkrivanje čarov
in lepote zelenega Pohorja. Skoraj
dvanajst ur je trajala prva etapa. Pri
Arehu je bila sv. maša za lep pohod
čez Pohorje. Kdo bi si upal na tako
dolgo pot, ne da bi si pri Bogu in nje-
govih svetih izprosil blagoslova ter
varstva. Pod skrbnim vodstvom
Marjana in Gustlna Rakovnika od Sv.
Lovrenca na Pohorju so vsi doživljali
Božji mir, veselje in tisto pravo pri-
jateljstvo, ki se spleta samo v tak-
šnem okolju. Tudi pesem je kdaj pa
kdaj zazvenela; slovenski rojaki so si
dali duška, saj se na čistem plan-
inskem svetu poje še lepše. Človek
se tu nadiha čistega zraka in ga za-
menja z vso tisto "svinjarijo", ki jo
mora dihati v mestih, medsebojni
odnosi pa so velikokrat zastrupljeni z
nevoščljivostjo in sovraštvom. Skriv-
nostne poti so prvi dan pripeljale
planince do Peska, kjer smo se na-
jedli in naspali. Žal pa so stranišča v
pritličju doma pokvarila prvi večer,
kar pa smo hitro pozabili, ko smo se
podali na drugo etapo od Peska do
Sv. Ane na Pungradu. Šef doma na
Pesku je zjutraj planince nadrl, češ,
kaj se pa gredo, da jedo svojo hrano
in povrh še ne pospravijo za sabo. To
ni bilo res, saj so skoraj vsi jedli top-
lo hrano, ki so jo pripravili in po-
stregli na Pesku. Verjetno je šef imel
slabo noč, pa se je moral na nekoga
zdreti. Škoda, da je kapljica pelina
padla v prijetno razpoloženje; pose-
bej Švedi so odnesli s tega mesta
slab vtis. Pa to ni vzelo poguma plan-
incem, ki so odražali na pot proti
razglednemu stolpu na Rogli, od
koder pa tisti dan ni bilo čistega raz-
gleda, ki bi popeljal goste s Švedske

daleč naokrog v planinski in ravninski svet Slovenije. Po kratkem ogledu je sledila pot po vrhovih Pohorja do lovrenških jezer. Kdaj pa kdaj je kdo od navzočih vprašal, kje so že ta jezera. Ko so se pokazala v vsej svoji lepoti, je utrujenost minila. Občudovanje jezer, "gasilski posnetki" in okrepčilo pri razglednem stolpu, vse to je tako hitro minilo. Nedaleč nas je čakalo še eno presenečenje, Ribniško jezero, ki je v vsej svoji krasi kazalo obiskovalcem rdeče in bele lokvanje, saj so takrat najlepše cveteli. Bogu hvala za lepoto, za čisto naravo, za prijateljstvo. To je še posebej zaživelo, ko sta se po dolgih letih srečala slovenski duhovnik na Švedskem in njegov gimnazijski sošolec Miroslav. S svojo družino je namreč "pobegnil" iz Maribora, da bi nekaj dni preživel skupaj, daleč od vsakdanjih skrbi in naporov, in v planinah nabrali novih duhovnih ter telesnih moči. Škoda, da lepa srečanja tako hitro minejo.

Počitek v ribniški koči, prijazna postrežba, nekoliko daleč od grmenja nad Mariborom, vse to je dalo novih moči, da so veselo nadaljevali proti Kopam. Drevesa, nekatera zelo izdelana od vremena, pohorske frate, odete s planinskim cvetjem, jasnina neba, potočki in ptičje petje, sadovi borovnic in gozdnih jagod, vse to je planince spremljalo, jih bogatilo ter nagovarjalo. V takem prijetnem ozračju so prispeli do Sv. Ane na Pungradu, kjer so bili pri sv. maši. Ker je bil blizu god sv. Ane in loahima, je bila sv. daritev njima na čast, v zahvalo za starše in tiha prošnja za tiste, ki jih je dobri Bog že poklical k sebi. Tam na vrhu Pohorja, v tišini zelenih gozdov in v večerni zarji se je dogajalo nekaj velikega, saj so vsi planinci doživljali lepoto bo-

goslužja in Jezusovo bližino. Kako bi človek privoščil vsem vernim lepoto in veličino takšnega bogoslužja, ki bi ljudem pomagalo v vsakdanjem življenju biti Kristusova priča. Kako bi ne zapel iz vsega srca, kot je zapel duhovnik Jože Tovšak: "Lep je Božji svet, krasen je razgled, vse je krog in krog delo Božjih rok." Sledilo je prijetno druženje v Grmovškovem domu.

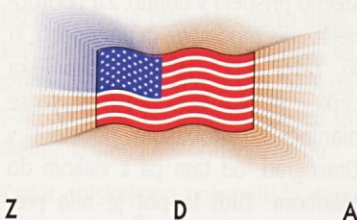
Čez Kope je jutranja rosa umivala noge in obraze planincev. Za odgovorne na Partizanskem domu je bila skupina veselih in pojočih planincev presenečenje, ki jih je spravilo na noge, saj jih tako zgodaj niso pričakovali. In kjer je prava gostoljubnost, tam je tudi iznajdljivost. Jutranja pesem je odgovorne v domu in nenapovedane goste povezala. Lepa in prijetna je bila pot do Kremžarice. Vmes je vse navzoče nagovorila kapelica na čast Slomšku, prvemu slovenskemu blaženemu. Kratka molitev njemu na čast, priporočilo za lepoto beatifikacije ter uspeh slovenske sinode in tista Slomškova: V nebesih sem doma. Oskrbniki koč

so v pravem planinskem duhu poskrbeli za vso skupino. A slabi glas je s Peska prispel tudi do njih; oskrbnica je rekla, da dober glas seže v deveto vas, slab pa še dlje. Po daljšem počitku je sledila zadnja etapa, spust proti Slovenj Gradcu, mestu, ki je z zgodovinskega in kulturnega vidika zelo zanimivo. V župnijski cerkvi je skupino pričakal župnik Peter. Pri maši smo se zahvalili, da je skupina srečno prispela v dolino. Za podrobnejši opis zgodovine in umetnosti, ki jo tako lepo izžareva župnijska cerkev, ni bilo časa. Po maši so se planinci z avtobusom popeljali v Dravograd, od tam pa z vlakom do Maribora. Tudi ta pot je bila presenečenje za mnoge in lepo doživetje, ki so ga zaključili s slovesno večerjo v Framskem hramu. Marjan je vsem navzočim pokazal še en biser, lepo prenovljeno framsko cerkev. Ponosen na to, kar jim je bilo po veri prednikov darovano in kar so s svojimi darovi ter rokami prenovili, je razkazal Božje svetišče in razložil njegovo zgodovino. Prijazen natak je v Framskem hramu s postrežbo

Nekaj pohodnikov pri spustu v Slovenj Gradec

izbranih jedi in dobre kapljice dal piko na i teh treh dni - seveda, le glede telesnih potreb. Hvala vsem, ki so vredno zastopali Slovenijo pred gosti s Švedske. Ko bi bila takšna reklama povsod, bi bila Slovenija dežela prijaznih in gostoljubnih ljudi. Hvala tudi prijaznim in dobrim kuharicam tega hrama.

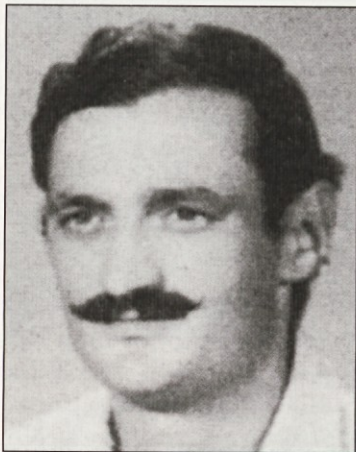
Z D A

EL VERANO

V blag spomin ob 10-letnici smrti sina Jožeta Govednika.

*Pri Bogu srečen ti prebivaj,
po kratkih letih gorja in trpljenja.
V raju večno srečo uživaj,
naj bo lepo ti vrh zvezda.*

Žalujocha mama Jožeta G. Sommers,
brat Zvonko z družino in drugi, ki mu
prižigate svečke.

Pokojni Jože Govednik

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

FRANCIJA

Miklavževanje v Parizu

V nedeljo, 5. decembra, bo prišel med nas sv. Miklavž. To je praznik obdarovanja otrok in vseh, ki veruje v njegovo dobroto. Otroci in mladina nam bodo s petjem in recitacijami prikazali kaj je miklavževanje. Vabljeni!

Méricourt

Praznik sv. Barbare

4. decembra, na praznik svete Barbare, zavetnice rudarjev, bo sv. maša ob 10. uri. Po maši bo skupno kosilo, petje in srečanje z znanci in prijatelji. Vabljeni

NEMČIJA

MÜNCHEN - Svete maše decembra in januarja:

SLOVENSKA MAŠA je vsako nedeljo v cerkvi Sv. Duha blizu Marienplatz ob 16.30. Vsako prvo nedeljo v mesecu so pol ure pred mašo molitve za DUHOVNE POKLICE in za MIR NA SVETU. Priložnost za spoved je vsakokrat pol ure pred mašo.

PRVI PETEK, 3. december in 7. januar česčenje Jezusovega srca. Maša in molitvena ura bo v kapeli ob 18.00.

PETKI V ADVENTU: Večerna maša v župnijski kapeli ob 18.00.

SVETI VEČER, 24. decembra. Polnočnica ob 22.00 v župnijski kapeli
BOŽIČ, 25. decembra. Praznična maša ob 16.30 pri Sv. Duhu.

SV. ŠTEFAN, 26. decembra. Nedeljska maša ob 16.30 pri Sv. Duhu.

NOVO LETO, 1. januarja, DAN MIRU. Novoletna maša ob 18.00 v župnijski kapeli.

ŠOLA: 4., 11. in 18. decembra ter 15. in 22. januarja od 9.00 do 11.30 v župnišču.

MIKLAŽ - 5. decembra. Miklavžev prizor z obdarovanjem otrok po nedeljski maši ob 17.30 v dvorani na Blumenstrasse.

MLADINSKO SREČANJE v župnišču bo v decembru in januarju po dogovoru.

SREČANJE NEKDANJIH UČENCEV ŽUPNIJSKE SLOVENSKE ŠOLE: 29. januarja od 14.30 do 22.00 v župnijski dvorani. Povabila s podrobnim programom bomo razposlali v decembru. Prosimo nekdanje učence in njihove starše, da nam sporočijo svoje trenutne naslove.

Waldkraiburg

4. in 18. decembra ter 8. in 22. januarja ob 18.00 v farni cerkvi Kristusa Kralja.

Rosenheim

12. in 26. decembra ter 9. in 23. januarja ob 11.15 v cerkvi ob pokopališču.

Freilassing

12. decembra in 9. januarja ob 16. uri v farni cerkvi. Traunreut

Priložnost za adventno spoved bo v torek, 21. decembra. Duhovnik vas bo obiskal na domu.

STUTTGART - Svete maše decembra in januarja:

STUTTGART - Sv. Konrad: 5., 12. (koledniki), 19., 24. (ob 22.00) in 25. dec. ter 2., 9., 16. in 30. jan. ob 16.30

BÖBLINGEN - Sv. Bonifacij: 5. dec. in 6. jan., ob 10.00

SCHW. GMÜND - Kapela sv. Jožefa: 12. dec. in 9. jan., ob 9.30

SCHORNDRORF - kapela-sestre: 19. dec. in 16. jan. ob 8.45

AALEN - Sv. Avguštin: 19. dec. in 16. jan., ob 11.00

HN-BÖCKINGEN - Sv. Kilian, SOBOTA: 11. dec. in 22. jan. ob 17.00!

OBERSTENFELD - Srce Jezusovo: 26. dec. in 23. jan., ob 9.00.

ESSLINGEN - Sv. Elizabeta: 26. dec. in 23. jan., ob 17.00!

SOBOTNA ŠOLA:

Miklavž bo obiskal otroke 4. 12. v Bad Urachu, 5. 12. v Böblingenu in Stuttgartu ter 11. 12. v Heilbronn (s Kamniškimi koledniki).

Stuttgart: 4. ter 18. dec. ter 15. in 22. jan. od 10.00 do 12.00.

Böblingen: 5. dec. in 2. jan. ob 9.00.

Tečaj slov. jezika za mlade in odrasle - ob četrtkih (od 19.30 do 21.00)

Pevska vaja za mlade: četrtrek (19.00 - 21.00)

Nogometni trening: ponedeljek (19.00 - 21.00)

SLOVENSKI DOM: Župnijska pisarna je odprta: torek in petek, od 9.00 do 12.00, torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00, ter vedno po maši oz. po dogovoru.

KD Slovenija-Stuttgart in Izseljensko društvo Slovenija v svetu vabita na adventni koncert s Kamniškimi koledniki, ki bo v ned., 12. 12., po maši v Stuttgartu.

Konzularni dnevi - Sophiestr. 25/1: 1. in 3. četrtrek v mesecu, (9.00 - 12.30 in 13.00 - 16.00). Tel.: 0711/640-10 31 ali 089/543-98-19.

REUTLINGEN Sv. maše:

Bad Urach, St. Josef: 4. (Miklavž) in 18. dec. ter 1., 15. in 29. jan. (ob sobotah!), ob 17.00.

Pfullingen, St. Wolfgang: 12. in 24. (ob 23.30) ter 9. in 23. jan., ob 16.00.

Göppingen: St. Joseph, 19. dec. in 16. jan., ob 15.00

Pisarna: Krämerstr. 17. je odprta ob četrtkih od 15.00 do 18.00 - po dogovoru!

Kristo Srienec: SPRTA BRATA

Saj pravim, skregana brata. Pri nas na Tirolskem ni tega!

Tako je tisti večer sam pri sebi modroval novi okrajni sodnik, ki še ni utegnil nadihati "koroškega zraka", ki je edinstven - za enega osvežujoč, za drugega uničevalen.

"Bog mi daj pamet, da se bom tukaj znašel!"

S tem je sodnik za ta dan delo končal, akte pospravil, zaprlo okno, ugasnil luč, zaklenil sobo ter odšel.

Ko je naslednji dan novi okrajni sodnik dr. Gaterer, po rodu Tirolec, stopal skozi mesto proti sodniškemu poslopju, se mu ni nič kaj mudilo. Namenoma je naredil ovinek, da bi se tudi v tem obrobem delu mesteca seznanil z imeni meščanov. Večinoma je srečeval vidno ponemčena imena, ki so bila že na prvi pogled slovenskega izvora: Skoffitsch, Telavetz, Dobriunigg, Tschaitzschmann, Mallei, Rasspotnigg. Med tem poučnim sprehodom je sodnik obstal ob napisu na marmornati plošči, pritrjeni ob vhodu v starejše poslopje: "Dr. Stropnik, Rechtsanwalt, amtiert deutsch und slowenisch - odvetnik z znanjem slovenskega jezika" - (Dr. Jure Stropnik, odvetnik, uraduje nemško in slovensko).

Besede "odvetnik z znanjem slovenskega jezika" so bile z rjavo barvo na široko prepleskane. Izgledalo je, da ne iz simpatije. Ko je zavil na levo ter prečkal drugo ulico, se mu je odprl pogled na široko obzidje. Del tega zidu, verjetno ostanki nekdanjega mestnega obzidja, je bil obraščen z bršljanom, ki se je usipal kakor zelena prepro-

ga do tal. Dva kosa sta se poigravala in si čistila rumene kljunčke v svojem zelenju.

Sodnik vsega tega ni videl. Njegov pogled je obvisel na spodnjem, golem delu obzidja. Na njem je poleg raznih filmskih reklam, gospodarskih ponudb in naznanil visel velik lepak: "Kärntner, sprich deutsch! Die Sprache ist der Ausdruck deiner Gesinnung!" (Korošec, govori nemško! Jezik je izraz tvojega prepričanja).

Sodnik Gaterer je zmajal z glavo ter se obrnil nazaj v smer, od koder je prišel. Nenavajen takega posiljevanja javnega mnenja je zavil proti sodišču. Žal mu je bilo tiste pol ure potratenega časa. Ni se mogel prav sprijazniti s takim zavestnim zakrivanjem zgodovinskih in etničnih dejstev. Spomnil se je na dom svojih južnotirolskih dedov, ki so šli in še hodijo podobno pot nasilna asimilacije.

Ko je v teku dneva zopet urejeval sodniške akte ter jih vlagal v svoje, mu je v roke znova prišla že znana listina 98.

- Kaj, ko bi bila tudi ta skrivnostno zamotana zadeva sad kake politične mahinacije?

Kakor sitno muho ali brenččega komarja je to misel odgnal ter se posvetil svojemu delu.

Jošt oproščen

Minil je teden dni. Dr. Gaterer je zopet sedel v svoji delovni sobi na okrajnem sodišču.

(Mannheim) Otroci ob praznovanju Miklavža

(Berlin) Prva generacija na prireditvi Pokaži kaj znaš

Samo na pol je bil pri svojem delu. Misli so mu uhajale ter se ustavljale na včerajšnjem nedeljskem sprehodu.

Sonce je kar usipalo svoje žarke v zelenečo naravo. Zidovi so stiskali, tlačili in človek si je zaželel, da bi užival sproščenost in lepoto zunaj v prosti naravi. S svojo ženo sta bila napravila daljši sprehod v okolico na podeželje. Do večera sta občudovala med hribčki posejane domove, vmes sadovnjake, njive in gozdove. Tu pa tam, kjer ju ljudje niso opazili, sta prisluhnila njihovi govorici. Zdelo se ji-ma je, kot bi žuborel potoček, kot bi rahlo šumljalo v lipovem listju, kot bi kmetič brusil koso, kot bi škranček drobnil svojo pesem.

"Čuj," je zašepetal sodnik svoji ženi, "kako lepo zvoneč, mehak je ta jezik. Kako mehko mora biti ljudstvo, ki ga govori!"

Ko sta se proti večeru hotela vrniti domov, sta zašla.

"Vprašajva v tej ljubki kmečki hiši," je svetovala žena.

Vstopila sta ter vprašala za pot, ker da sta šele nedavno prišla v te kraja in da zato še ne poznata poti. V sobi sta bila gospodar in gospodinja, zelo prijazna človeka. Prisilila sta ju, da se malce usedeta in se okrepčata.

"Bo vam pa potem eden izmed naših treh otrok pokazal pot," je dejala kmetica ter se obrnila k otrokom, ki so se radovedno ozirali po mladima, čedno oblečenima tujcema.

"Du, Franzi, du wirst diesen lieben Gästen den kurzen Weg in die Stadt zeigen." (Ti, Franci, boš tema ljubima gostoma pokazal bližnjico v mesto.)

"Ja, Mutti, dürfen wir dies alle drei tun?" (Da, mamica. A smemo iti vsi trije?)

Preden sta se z ženo poslovila od prijaznih ljudi, je dr. Gaterer gospodarja vprašal, kako to, da s svojo ženo govori samo slovensko, z otroki pa izključno samo nemško. Malo v zadregi sta mož in žena v eni sapi začela zatrjevati, da delajo to v okolici mesta skoraj po vseh družinah, in to zategadelj, da bi se otrokom v šoli in v javnem življenju pozneje bolje godilo. Pa tudi zato, ker da s slovenščino ne prideš daleč. Že tu v mestecu da težko uspeš, da prideš s slovensko besedo. Sicer pa da bo itak konec vsega slovenskega, ko bodo ti otroci odrasli.

"Pa se vam ne zdi škoda? Mar to ni vaš materni jezik? Materna beseda je podobna čistemu zlatu; čim bolj jo go-

(Lurd) Sestra Marie-Helene Zorko je zapustila Lurd in se preselila v Versailles.

jiš, čim bolj jo spoštuješ, tem bolj se ti sveti, tem lepša je!"

Oba sta v zadregi povescila pogled.

Sodnik Gaterer se je v doživetje na nedeljskem sprehodu tudi zamislil, da je za trenutek pozabil, da sedi v svoji uradni sobi pred kupom aktov. Tedaj je nekdo potrkal.

Kot iz sna se je sodnik vzravnal: "Noter!"

Vstopil je čedno oblečen mož srednje starosti, pozdravil ter se vljudno predstavil: "Dr. Stropnik, odvetnik."

Sodnik mu je ponudil roko: "Po naključju vem, kje stanujete, in še nekaj vem: da ste pred dobrima dvema letoma zastopali zaradi lovske tatvine priprtega Jošta Ravničarja."

Dr. Stropnik ni mogel prikriti presenečenja: "Komaj dva meseca ste pri nas, pa ugotavlja, da ste se že kar dobro razgledali. Želim vam mnogo uspeha pri vašem delu in objektivnega vpogleda v tukajšnje težave našega dvojezičnega ozemlja."

"Hvala! Ali vas smem kar ob tem prvem srečanju nekaj vprašati? Kdo vam je slovensko besedilo na vaši odvetniški plošči prepleskal?"

Dr. Stropnik je postajal vedno bolj presenečen. Sodnik je to opazil ter skušal svoje vprašanje pojasniti: "Saj sem

Slomškov dan v Krefeldu, 19. 9. 1999

vam že povedal, da vem, kje stanujete. Ko sem šel po vaši ulici, sem se vprašal, zakaj to v oči bodeče prepleskanje slovenskega besedila. Vprašal sem se tudi, kdo bi mogel kaj takšnega storiti. Sedaj sem pa že nekoliko obveščen, da več ne potrebujem pojasnil. To je torej tisto ponovno poveličevano bratstvo med dvema narodoma, ki po moji ugotovitvi obstaja v tem, da mora eden umreti, da bi drugi mogel živeti. Ali ni tako? Oba bi lahko v miru živela, če bi ne bilo stalnega sumničenja, podtikanja od strani posameznikov in posameznih organizacij v deželi, ki v vsakem Slovencu vidijo sovražnika države in madež na koroški enotnosti."

Šele po tem, nekakšnem informativnem uvodu je sodnik ponudil Stropniku stol: "Ne zamerite; izvolite sesti! Kaj vas je danes posebnega privedlo k meni? Ali poleg potrebe po obojestranskem spoznanju še kaj drugega, recimo uradnega?"

"Rekel bi eno in drugo."

"In kaj bi bilo to drugo?"

"Sami ste ravno kar omenili kazensko zadevo Jošta Ravničarja. Omenili ste tudi, da veste, da sem obtoženca tedaj zastopal."

"Kolikor se spominjam, je v aktu zapisano, da niste bili tedaj zmožni prinesiti nobenega tehtnega dokaza za obtoženčevo nedolžnost. Ker so pa bili dokazi za njegovo krivdo jasni in vaš poziv ni bil upoštevan, je bil Ravničar obsojen na pet let stroge ječe."

"In to popolnoma po krivici!"

"To je laže trditi kot dokazati. Če si upate to dokazati, potem naj Ravničarjevi vložijo, najbolje prek vas kot svoječasnega branilca, tožbo, da je bila obsodba krivična."

"Ravno zaradi tega prihajam. Po zanesljivih pričah se da dokazati alibi obsojenca za čas delikta. Sestra zapornika, Manica Ravničar, Podsleme hišna št. 6, prosi sodišče, da bi obsodbo z dne 8. marca let x razveljavilo. Meni kot svoječasnemu branilcu daje pooblastilo, da bi obsojenca zastopal. Jošt Ravničar je bil obsojen na pet let stroge ječe, ker se ga je dolžilo, da je 17. februarja leta x v lovsko zaščitenem času ustrelil brejo košuto. Obenem naj bi se bil pregrešil s tem, da je pri aretaciji pobil na tla orožnika Erika Schleicha in ga močno ranil."

Štiri verodostojne osebe, Tomaž Urbanc, Dravsko 10, Jože Sevnik, brodnik v Grabnu ob Dravi, dr. Eduard Werdnig, krajevni zdravnik v Grebinju, in Luka Sebastijan, lovski čuvaj na Potoku št. 15, so pripravljene pričati, da se je nahajal Jošt Ravničar za časa obdolženega delikta pri svoji nevesti oz. svojem bodočem tustu na Dravskem številka 10. Tja je prišel s kolesom 17. februarja ob deveti uri in se je vračal domov prek Drave 18. februarja okrog 16. ure popoldne. Njegov alibi bi te štiri osebe lahko izpričale tudi s prisego."

Sodnik je odvetnika Stropnika pazljivo poslušal, se nekoliko zamislil, nato pa stopil tik pred njega: "Dozdeva se mi, da imate priziv proti svoj čas izrečeni obsodbi Jošta Ravničarja že napisan in ste prišli, da bi mi ga uradno izročili."

Še preden je Stropnik karkoli odgovoril, je sodnik nadaljeval: "Ker gre v tem primeru za razveljavitev javne izrečene

(Pariz) Slovenci se radi udeležujejo kulturnih srečanj.

obsodbe, si bo nadaljnji sodnijski postopek verjetno pridržalo deželno sodišče. Uspeh predvidene obravnave bo odvisen od soodstotne prepričevalne drže prič in od vaše odvetniške spretnosti. Na podlagi tega vašega danes uradno vloženega priziva bo sodišče razpisalo obravnavo ter zaslišalo vse dosegljive priče."

Dr. Stropnik mu je izročil od Manice podpisani priziv s pripombo, da mu ta poverja zastopstvo pri vsem nadaljnjem postopku.

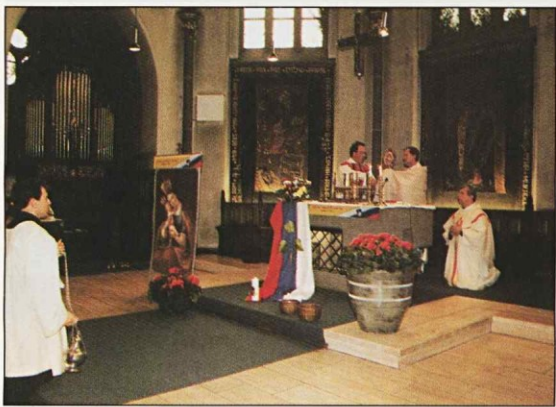
"Upam, da bova jaz kot sodnik in vi kot odvetnik stala vedno složno na braniku pravice in resnice!" je dr. Garterer zaključil to popoldansko srečanje.

Podala sta si roke. Dr. Stropnik je odšel v svojo pisarno, sodnik pa je še do večera nadaljeval svoje delo. Pred svojim odhodom domov je poklical sodnijskega pisarja ter mu naročil, naj v treh izvodih prepíše prizivno obtožnico, katero mu je ravnokar izročil dr. Stropnik.

Sodnijski pisar Matija Štruc je stanoval v pritlični hiši tik ob sodnijskem poslopju. Kakor ostalo osebje, zaposleno na sodišču, je bil tudi Štruc zaprisežen, da v uradnih zadevah drži molčečnost. Doslej mu ta obveznost ni delal posebnih težav. Če je njegova zelo radovedna žena hotela kdaj po sili iz njega kaj izvleči, je imel navado, da je nabasal svojo pipo z najmočnejšim tobakom in je nekajkrat dim pošteno puhnil od sebe. Tako se je je vedno otrešel, da je nehala spraševati. Navadno je godrnjaje, včasih celo vsa našobljena zapustila sobo.

Nocoj pa je pisar zašel v resnično skušnjava.

"Kaj, ko bi akt, ki bi ga je izročil sodnik, kar nocoj prepisal? Tri izvode naj bi naredil!"

(Kevelaer) Naj nas spremlja božji blagoslov ...

(Stuttgart) Mladi radi igrajo nogomet obenem pa tudi navijajo za "naše" ob TV-prenosih.

Komaj listino razprostre in prebere prve vrste, že osupne.

"Priziv gre za nedolžnost Ravničarja."

Dalje je bral, tem bolje mu je šlo v nos.

"Pa te štiri priče! Erhard mora to čimprej zvedeti! Takoj ga je treba obvestiti! Namesto treh izvodov naredim štiri in četrtega dobi Erhard že jutri v roke."

Štruc je bil z Erhardom politično in prijateljsko tesno povezan. Oba sta bila člana in zelo aktivna sodelavca pod vodstvom domovinske zveze. Srečevala sta se pri pogostih sejah. Kadar je Erhard prišel v mesto, se je navadno zvečer zgledal tudi pri Štrucu. Večkrat je imel s seboj tudi Eriko. Na tihem je moral pisar priznati, da jo kar radi vidi.

Ko je cerkvena ura zvečer bila pol devet, je Štruc svoje delo že končal. Od sodnika naročene tri izvode je položil v predal, četrtega pa vtaknil v svoj žep ter naslovljenega na Erharda že domov grede vrgel v poštno omarico.

Erharda je Štrucevo "strogo zaupno" obvestilo stilno vznemirilo. Misli so se mu kar podile skozi glavo, ena bolj grozljiva kot druga.

Jasno mu je postajalo samo eno: če sodišče spozna Jošta za nedolžnega, bo iskalo krivca drugod. In nič laže, da pade sum nanj.

"Nevaren mi postane lahko Tevž, da bi kaj izblebetal, zlasti sedaj, ko se mu je Erika podivjala. Tedaj Tevž seveda sam sebe pokoplje! In te štiri prekleto priče! Ali bi se ne dale pregovoriti, podkupiti, ustrahovati?"

Se nadaljuje

CELJE

Med vsemi slovenskimi mesti so stanovanja v Celju in bližnji okolici zagotovo najcenejša. V tem mestu še ni prestižnih naselij, čeprav bi tej trditvi ugovarjal marsikateri ponosni lastnik nove hiše na Ostrožnem, Lavi ali celo na Hudinji.

V mestu in okolici je bilo pred leti pet tisoč družbenih stanovanj. Poldrugi tisoč so jih najemniki poceni odkupili, po nekaj letih dražje prodali in z izkupičkom dokončali nove hiše. Tisti, ki so se znašli kako drugače, so boljša stanovanja ali celo stare mestne vile kupili v mestnem jedru, v Trubarjevi ulici ali na Jožefovem hribu. Ponudba do deset let starih ali prenovljenih stanovanj v mestu je raznolika. Cene za kvadratni meter se gibljejo med 1000 in 1300 markami. Dražja so manjša stanovanja in tista v mestnem središču.

Novih blokov za prodajo na trgu v Celju že dolgo nihče ni zidal. Največ desetletje staro hišo je mogoče kupiti za 250 do 300 tisoč mark, cene tistih z malce boljšo opremo, morda celo bazenčkom in zimskim vrtom, pa sežejo tja do pol milijona mark. Prav takšno hišo pa je že v bližnjih Zrečah mogoče dobiti za 200 tisoč mark ceneje.

DOMŽALE

Pri napeljavi kanalizacije skozi naselje Šentpavel pri Domžalah so arheologi naleteli na enega pomembnejših antičnih ostankov. Ob cerkvi so kakšen meter pod površjem odkrili mozaik, ki spada v sredino četrtega stoletja po Kristusu.

Ima črno podlago in v njem so vidne tudi rdečkaste rozete. Na nekaj deset kvadratnih metrih površine so

Prvo sinodalno zasedanje v Škofovih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano

Slomškovo slavlje v Güterslohu - dan, ki ga je zapisalo srce.

naleteli še na tri antične novce, dobro ohranjeno zidovje rimske podeželske vile (vila rustica), fragmente antičnih fresk in sistem centralnega ogrevanja.

Mozaik bo kranjski zavod odstranil, občina Domžale pa bo za to zahtevno opravilo v proračunu zagotovila 2,3 milijona tolarjev in poskrbela za ustrezno predstavitev. Da je najdišče zelo pomembno, so dokazala že prejšnja izkopavanja v okolici cerkve. Na njeni severni strani so pred leti odkrili 130 antičnih novcev, iz obdobja starih Slovanov (10. stoletje po Kr.) pa je tudi obsenčni obroček.

GROSUPLJE

Geodetski zavod Slovenije je pred kratkim izdal novi pregledni zemljevid občine Grosuplje. V njem so poleg naselij in zaselkov navedeni in opisani vsi pomembni turistični in kulturno-zgodovinski kraji in objekti. Stane 600 tolarjev, kupiti pa ga je mogoče v občinski stavbi.

KOTLJE

Ob praznovanju Kuharjevih dni so odprli novo, sodobno opremljeno knjižnico. Nova zakladnica pisane besede na 130 kvadratnih metrih ponuja bralcem skoraj 4000 knjig, vključena pa je tudi v knjižnični informacijski sistem Cobiss.

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem praznuje letos petdesetletnico, pod njenim okriljem pa deluje tudi nova knjižnica Kotlje.

NOVO MESTO

Ko je bil v 70. letih postavljen novomeški šolski center, največji srednješolski center v Sloveniji, je zmanjkalo

denarja za telovadnico in igrišča. Vse dosedanje generacije dijakov so imele pouk športne vzgoje v pol ure oddaljeni športni dvorani Marof, kjer so se gnetli z dijaki ekonomske in gostinske šole ter drugimi uporabniki. V tem šolskem letu je drugače, saj je dokončana športna dvorana, za katero so postavili temeljni kamen pred šestimi leti. Dvorana, ki je s 3000 kvadratnimi metri največja na Dolenjskem, ima sedem vadbenih enot, s preostalo infrastrukturo in montažno tribuno s 1660 sedeži pa je primerna tudi za tekme in druge prireditve na državni in mednarodni ravni.

ŠENČUR

Slovenija ima dobre možnosti za velik pridelek kakovostnega krompirja, vendar pa jih ne izkorišča dovolj. To so pokazali izidi projekta nizozemskih in slovenskih strokovnjakov, ki so lani in letos pri nas preučevali možnosti za pridelovanje krompirja za industrijsko predelavo.

Po zadnjih podatkih je povprečni pridelek krompirja v Sloveniji okoli 20 ton na hektar, kar je sicer na ravni evropskega povprečja, vendar pa skoraj pol manj kot na Nizozemskem. S poskusno pridelavo v okviru omenjenega projekta so na naših njivah dosegli pridelek od 22 do celo 50 ton na hektar, odvisno od sorte krompirja.

POLOVIČNI USPEH RAZLAŠČENCEV

Po padatkih ministra Tomaža Marušiča je bilo v Sloveniji vloženih 37.627 zahtevkov za denacionalizacijo, izdanih je

Marija Strukcely ter zakonca Jožef in Olga Bajt iz okolice Bordeauxa

(Stuttgart) Nogometna ekipa Slovenija-Stuttgart na turnirju Minis '99

bilo 27.746 odločb, ugodeno je bilo 17.318 zahtevkom za delno ugodeno 1389 zahtevkom, vsi drugi pa so bili zavrnjeni, zavrženi ali pa so bili postopki ustavljeni. Upravni organi imajo veliko težav, saj je polovica zahtevkov nepopolnih.

POLODSTOTNA INFLACIJA

Cene življenjskih potrebščin so se oktobra zvišale za pet desetink odstotka, letošnja inflacija je 6,6-odstotna, primerjava oktober 1998-oktober 1999 pa pokaže 7,7-odstotno inflacijo. Rekordna podražitev oktobra je bila pri ogrevanju stanovanj (+8,3 odstotka).

VARČNI SLOVENC

Več kot polovica Slovencev redno varčuje, je pokazala anketa Dela Stik. Večina od teh, ki varčujejo za lepša leta svoje starosti ali svojih otrok, za stanovanja ali hiše, še zmeraj najbolj zaupa bankam, samo eden od petih ima prihranke doma. Po podatkih Banke Slovenije pa so letos

Slovenci privarčevali še 100 milijard tolarjev, tako da imajo zdaj v poslovnih bankah 922 milijard tolarjev prihrankov, od tega 45 odstotkov v devizah.

SMRT OLIMPIONIKA

V 101. letu starosti je v Mariboru prenehalo biti srce Leonu Štuklju, brez dvoma največjemu slovenskemu športniku vseh časov in dolga leta najstarejšemu živečemu olimpijcu na svetu. Sredi noči na ponedeljek (8. 11. 1999) je sam poklical reševalno vozilo, ki ga je odpeljalo v mariborsko bolnišnico, kjer mu je ob 2. uri zjutraj odpovedalo srce.

Leon Štukelj se je rodil 12. novembra 1898 v Novem mestu, kjer se je pri tamkajšnjem telovadnem društvu Sokol seznanil z osnovami telovadbe, s katero si je pridobil svetovni sloves. Skupna zbirka Štukljevih olimpijskih kolajn šteje 3 zlate z olimpijskih iger. V Parizu leta 1924 je zmagal v mnogoboju in na drugo, leta 1928 je bil v Amsterdamu najboljši na krogih in tretji v mnogoboju. Na tretjih igrah v Berlinu leta 1936 pa je bil srebrn na krogih. Čeprav ga povojna oblast ni imela v čisljih, je vseskozi ostajal zvest svoji sokolski usmeritvi.

85. SESTANEK ZVEZE

Od 18. do 22. oktobra je v nemškem mestu Kempten potekal sestanek Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev po Evropi. Tudi tokratno srečanje je bilo posvečeno iskanju odgovorov na aktualne dogodke v domovini, ki oblikujejo tudi življenje naših rojakov po svetu. O njih je zbranim najprej spregovoril koprski škof Metod Piriš. V torek popoldne sta se nam iz domovine pridružila tudi mag. Marjan Schiffrer

Zbrani na sestanku Zveze v Kemptnu

(predsednik) in Barbara Sušnik ter predstavila delo Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Njunemu nastopu je sledil zelo delaven pogovor, v katerem so bila izpostavljena zlasti praktična vprašanja in težave, s katerimi se srečujejo naši rojaki po svetu: vprašanje volitev (čas, roki, način volitev), državljanstva, denacionalizacije, razmerje domovine do izseljenstva... Sledil je nastop dr. Ivana Štuheca, tajnika slovenske sinode, ki je zbranim najprej spregovoril o nedavnem papeževem obisku v Mariboru in beatifikaciji A. M. Slomška. Večji del razprave pa je bil namenjen slovenski sinodi. Ta bo poskušala odgovoriti tudi na vprašanja, s katerimi se srečujejo naši izseljenci. Cerkev je vseskozi ohranjala stalno vez s svojimi rojaki po vsem svetu; namen sinode je, da bi to sodelovanje še okrepili in mu dali novo vsebino. Pozval je vse rojake, naj bodo bolj dejavni pri dajanju predlogov. Pri sinodi o vprašanju izseljenstva dejavno sodeluje tudi msgr. Janez Pucelj.

V drugem delu pogovora je dr. Štuhec prisluhnil pobudam, ki so jih na temo sinoda - izseljenstvo izrekli izseljenski duhovniki.

Sinodalno dogajanje je proces in zato smo vsi povabljeni, da svoje izkušnje in težave, s katerimi se srečujete v izseljenstvu, pošljete tajništvu slovenske sinode. Samo tako bo sinoda zares lahko odgovorila na sedanje razmere, s katerimi se srečujete rojaki po svetu.

V četrtek dopoldne se nam je pridružil še dr. Drago Čepar in zbranim spregovoril na temo Družina in življenje - Slovenija in Evropa. Slovenci bomo kot narod izumrli, če se stanje v domovini ne bo izboljšalo. Družine se odločajo za manj otrok in posledice so že pred vrati. Manj je vojaških obveznikov, šole se zapirajo, razredi se manjšajo, delavstvo se stara in napovedi niso nič kaj rožnate. Prav pa je, da o njih spregovorimo, da ne bo prepozno.

Zadnji del srečanja je bil kot vedno namenjen uredništvu Naše luči. Spregovoril je tudi Janez Rihar, voditelj Rafaelove družbe, nekaj časa pa smo namenili tudi aktualnim težavam, s katerimi se srečujejo duhovniki pri pastoralni med rojaki.

Vsekakor je tudi tokratno srečanje dodalo nov kamenček v mozaik življenja naših rojakov po svetu.

Ljubo Bekš

BERITE NAŠO LUČ!

MOŠKE IN ŽENSKÉ SKLANJATVE

1. LASTNA IMENA V OKLEPAJIH POSTAVI V USTREZNE SKLONE:

Koseze pri Moravčah so rojstni kraj (Jovan Vesel-Koseski). Zgodbe o ženskah v pridigi (Janez Svetokriški) so nas spravile v smeh. Ali si že bral Naše paglavce (Ivan Trinka-Zamejski)? Ali si kdaj videl balet Labodje jezero (Peter Iljič Čajkovski)? Sedanjemu papežu (Janez Pavel Drugi) mnogi po svetu priznavajo duhovno avtoriteto. Pred kratkim so izdali pesmi (Fran Milčinski Ježek). Si razumel pesmi Integrali (Srečko Kosovel)?

2. IZBERI OBLIKO, KI JO POGOSTEJE ZAPISUJEMO:

Stari Gregorc je bil za (starešina - starešino) na svatbi. Fantje so naprosili šolskega (slugo - sluga), da je zvonil malo prej. Otroci ob progi so mahali umazanemu (strojevodju - strojevodji). Ne bom ti za (pismonoša - pismošo). Ali si že prebral kakšno bajko Janeza (Trdine - Trdina)? Pisatelj Franve Bevk je s stricem (Matijem - Matijo) potoval po Slovenskem Primorju. Včeraj sem z (Jakom - Jako) igral šah. (Mihe - Miha) že od lanskih počitnic nisem videl.

3. IZBERI USTREZNO OBLIKO SKLONA:

Nesi pismo (dežurnemu - dežurnem). Paket za Cirila sem pustil pri (dežurnem - dežurnemu) Pri (malem - malemu) je zdravnik. Mama se je približala (malemu - malem) tako, da je ni videl. Pojdi k (starem - staremu) po

ključ. Bil sem pri (starem - staremu), pa nisem ničesar opravil.

4. NASLEDNJE PRIDEVNIŠKE SAMOSTALNIKE UPORABI V ODVISNIH SKLONIH:

glavni, predpostavljani, žvečilni, Dostojevski, Milčinski, Zamejski.

5. IZBERI PRAVILNO DVOJINSKO OBLIKO:

Prinesite mi limonado in dve (žemlje - žemlji) s salamo. Kupi šipkov čaj in dve (limone - limoni). Ima dve (karte - karti) za v kino. Potrebujem dve (svoji fotografiji - svoje fotografije) za osebno izkaznico. Televizijski prenos tekme bo čez dve (minute - minuti). Pogovor je trajal dve (ure - uri). Danes imamo kar dve (domače naloge - domači nalogi). Sonja je popoldne prebrala dve (knjige - knjigi). Obe (obliki - oblike) nista (enakovredne - enakovredni).

6. SAMOSTALNIKE V OKLEPAJIH POSTAVI V USTREZNE SKLONE:

Pojej kakšno (breskev). Blaž je postavil (lesteve) k hruški. Ded se brije z (briteve), ne pa z brivskim aparatom. Sprejela nas je domača (hči). Oče je imel posebno rad najmlajšo (hči). Ivan zmeraj uboga (mati). Očetova (mati) je že zelo stara. Šele zvečer sem se spomnil na (mati).

7. SKLANJAJ MNOŽINSKE SAMOSTALNIKE:

grablje, hlače, klešče, škarje, vilice, vile, Dražgoše, Jesenice, Opčine, Trbovlje.

8. SAMOSTALNIKOM V NASLEDNJIH POVEDIH DOLOČI SKLON:

Pojdi k sliki. Počakaj me pri sliki. Obesi sliko. Pod Prešernovo sliko je lovorjev venec. Vrabček sedi na hiši in čivka. Izletniki so šli proti hiši s slamnato streho. Sosedovi otroci se igrajo pred hišo. Vprašala bom mamo, če smem iti. Sklenil sem, da bom ciklame nsel mami. V soboto bom šla z mamo v trgovino. Pri stari mami ima jo kozo.

REŠITVE

1. LASTNA IMENA V OKLEPAJIH POSTAVI V USTREZNE SKLONE:

Koseze pri Moravčah so rojstni kraj Jovana Vesela-Koseskega. Zgodbe o ženskah v pridigi Janeza Svetokriškega so nas spravile v smeh. Ali si že bral Naše paglavce Ivana Trinka-Zamejskega? Ali si kdaj videl balet Labodje jezero Petra Iljiča Čajkovskega? Sedanjemu papežu Janezu Pavlu Drugemu mnogi po svetu priznavajo duhovno avtoriteto. Pred kratkim so izdali pesmi Frana Milčinskega Ježka. Si razumel pesmi Integrali Srečka Kosovela?

2. IZBERI OBLIKO, KI JO POGOSTEJE ZAPISUJEMO:

Stari Gregorc je bil za starešino na svatbi. Fantje so naprosili šolskega slugo, da je zvonil malo prej. Otroci ob progi so mahali umazanemu strojevodji. Ne bom ti za pismonošo. Ali si že prebral kakšno bajko Janeza Trdine? Pisatelj Franve Bevk je s stricem Matijem potoval po Slovenskem

Primorju. Včeraj sem z Jakom igral šah. Miha že od lanskih počitnic nisem videl.

3. IZBERI USTREZNO OBLIKO

SKLONA: Nesi pismo dežurnemu. Paket za Cirila sem pustil pri dežurnem. Pri malem je zdravnik. Mama se je približala malemu tako, da je ni videl. Pojdi k staremu po ključ. Bil sem pri starem, pa nisem ničesar opravil.

4. NASLEDNJE PRIDEVNIŠKE SAMOSTALNIKE UPORABI V ODVISNIH SKLONIH:

Če imate čas, počakajte na glavnega. Predpostavljenu oficirju nismo smeli ugovarjati. Žvečilnega gumija ne puščajte pod stolom ali klopo! Pri Dostojevskem najdemu prvine ruskega realizma. Frana Milčinskega Ježka je rado poslušalo staro in mlado in vsi so se do solz nasmejali. Ivana Trinka Zamejskega imajo mnogi za kaplana Martina Čedermaca.

5. IZBERI PRAVILNO DVOJINSKO

OBLIKO: Prinesite mi limonado in dve žemlji s salamo. Kupi šipkov čaj in dve limoni. Ima dve karti za v kino. Potrebujem dve svoji fotografiji za osebno izkaznico. Televizijski prenos tekme bo čez dve minuti. Pogovor je trajal dve uri. Danes imamo kar dve domači nalogi. Sonja je popoldne prebrala dve knjigi. Obe obliki nista enakovredni.

6. SAMOSTALNIKE V OKLEPAJIH POSTAVI V USTREZNE SKLONE:

Pojej kakšno breskev. Blaž je postavil lestev k hruški. Ded se brije z britvijo, ne pa z brivskim aparatom. Sprejela

nas je domača hči. Oče je imel posebno rad najmlajšo hčer. Ivan zmeraj uboga mater. Očetova mati je že zelo stara. Šele zvečer sem se spomnil na mater.

7. SKLANJAJ MNOŽINSKE SAMOSTALNIKE:

grablje, grabelj, grabljam, grablje, pri grabljah, z grabljami;

hlače, hlač, hlačam, hlače, pri hlačah, s hlačami;

klešče, klešč, kleščam, klešče, pri kleščah, s kleščami;

škarje, škarij, škarjam, škarje, pri škarjah, s škarjami;

vilice, vilic, vilicam, vilice, pri vilicah, z vilicami;

vile, vil, vilam, vile, pri vilah, z vilami;

Dražgoše, Dražgoš, Dražgošam, Dražgoše, pri Dražgošah, z Dražgošami;

Jesenice, Jesenic, Jesenicam, Jesenice, pri Jesenicah, z Jesenicami;

Opčine, Opčin, Opčinam, Opčine, pri Opčinah, z Opčinami;

Trbovlje, Trbovelj, Trbovljam, Trbovlje, pri Trbovljah, s Trbovljami.

8. SAMOSTALNIKOM V NASLEDNJIH POVEDIH DOLOČI SKLON:

Pojdi k sliki (mestnik). Počakaj me pri sliki (mestnik). Obesi sliko (tožilnik). Vrabček (imenovalnik) sedi na hiši (mestnik) in čivka. Izletniki (imenovalnik) so šli proti hiši (mestnik) s slamnato streho. Sosedovi otroci (imenovalnik) se igrajo pred hišo (tožilnik). Vprašala bom mamo (tožilnik), če smem iti. Sklenil sem, da bom ciklame (tožilnik) nesel mami (dajalnik). V soboto bom šla z mamo (orod-

nik) v trgovino. Pri stari mami (mestnik) imajo kozo (tožilnik).

Milan Kobal

IZRAŽAJMO SE LEPO!

MOGOČ, MOGOČOST in MOŽEN, MOŽNOST

Pleteršnik nam izpričuje, da je prvotna slovenska beseda "mogoč", medtem ko smo "možen" dobili po drugih slovanskih jezikih. Mislim, da bi morali dajati prednost domači besedi "mogoč", ki je bila v ljudski rabi dolgo edina, v našem tisku pa danes skoraj prevladuje "možen". Malo drugače je s samostalnikoma iz teh dveh pridevnikov. "Mogočnost" piše le malokdo, morda zato, ker je preveč podobna "mogočnosti", narejeni iz "mogočen". Tu ima "možnost" zaradi jasnosti vendarle prednost.

Pogostna napaka: fraza vsi mogoči pomeni "številni in raznovrstni". Na ples pridejo vsi mogoči ljudje. V izložbi je bilo vse mogoče. Svetil se je v vseh mogočih barvah.

Pozabljajočo pravo zvezo, pišejo naši publicisti "tam so bili vsemogoči predmeti", "ustrašil se je vsemogočih posledic" ipd. Takšno pisanje lahko rodi le huda površnost.

- Osem je že, ti pa še v postelji. Kaj pa vendar misliš?
- Ali je danes praznik?
- Kakšen praznik, delovnik je, zato pa vpijem!
- Delovnik je zato, da se dela, ne pa pije!

- Le kam bi prišli, če bi vsi tako govorili kot ti.
- Do soglasja.

- Ne bi hotel biti v vaši koži...
- Zakaj pa ne?
- Ker bi mi bila premajhna.

- Kateri mesec ima osemindvajset dni?
- Vsak. Nekateri celo več.

Upnik je dolgo zvonil, vendar mu nihče ni odprl. Potem je vprašal fantka, ki se je igral na vrtu:

- Je očka doma?
- Je.
- Zakaj pa nihče ne odpre?
- Kaj pa vem. Mi ne stanujemo v tej hiši.

- Svetuj mi, kaj naj kupim ženi za rojstni dan.
- Najbolje bo, če jo boš kar vprašal, kaj si želi.
- Toliko denarja pa spet nimam...
- Gospa Meta, mi lahko vrnete puščico? Padla mi je na vaš vrt.
- Seveda, Tonček. Kje pa je?
- V vaši papigi...

- Fantje, ne morete si misliti, kakšne strašne sanje sem imel nocoj. Sanjalo se mi je, da me je gostilničar vrgel iz gostilne. In ko sem se zbudil, sem še vedno ležal pred gostilno.

Alpski vodič: "Zdaj gremo po zelo nevarni poti, kjer so že mnogi zdrsili v prepad. Zato prosim, da mi vodenje plačate vnaprej!"

- Vi ste pa res stavili na finega konja.
- Ne zafrkavajte me!
- Saj vas ne! Mar ni fin, ko je spustil vse naprej?

- Pišem spomine. Delo mi gre dobro od rok.
- Pa si že prišel do tistega dne, ko sem ti posodil denar?

- Mihec, ni lepo kazati jezik pred sosedi!
- Zakaj pa ga naš Fifi lahko kaže, pa ga vsi božajo in pravijo: priden kuža!

- Kadarkoli grem v gostilno, žena potem tri dni ne govori z menoj.
- Kako pogosto pa greš v gostilno?
- Vsak četrti dan.

- Mihec, kaj delajo kmetje na polju, kadar je mrzlo?
- V roke si pihajo.

Janezek: Kateri šport je najbolj varen?

Ata: Šah.

Janezek: In kaj je najhujša poškodba pri šahu?

Ata: Izpah čeljusti zaradi zehanja.

Učiteljica glasbe sprašuje prvošolčke: Janezek, kaj je tvoj očka po poklicu?

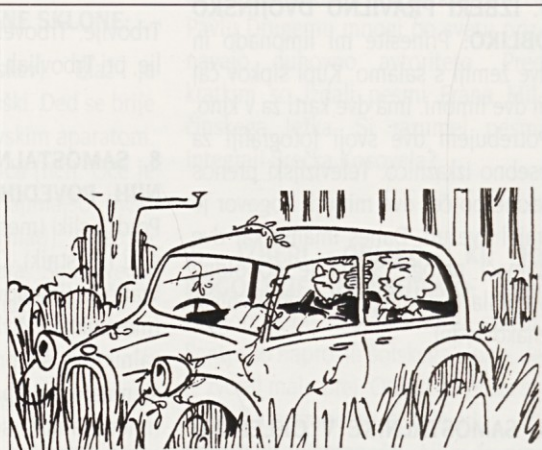
Skladatelj!

Učiteljica se veselo nasmehne: Res? To pa je lepo.

Janezek: Ja, ja! Drva sklada!

Videti je kot pokvarjeni televizorji!

Francelj pa dolgo išče mehanika!

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 naprej stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uredništvu.

01901

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

03910

• Na Ptujju na lepi legi je naprodaj večja stanovanjska hiša, primerna tudi za poslovno ali obrtno dejavnost. Informacije po tel. (D) 0173 354 6564.

01910

• Naprodaj je visokopritlična stanovanjska hiša v centru Murske Sobotne. Stanovanjski del meri 135 m² in je prenovljen in opremljen, klet 120 m². Na zemljišču (1.200 m²) dve garaži in drvarnica. Dva sistema centralne kurjave in priključek za plin. Začetna pogajalska cena 350.000 DM. Informacije: Šiftar K., Rottmannstr. 24, 80333 München, Germany, tel. 089. 5295 63, faks 089. 5420 088; v Sloveniji: K. Šiftar, Cvetkova ul. 7, SI-9000 Murska Sobota, tel. 069. 23 911 in 069. 268 116

ANTONI

IZVOZ - UVOZ - TRANSPORT d.o.o.

5270 Ajdovščina, Lavričev trg 7, Slovenija

Telefon: +386 (0)65 161 850

Telefaks: +386 (0)65 62 007

Poslovalnica MMP Vrtojba

5290 Šempeter

Telefon: +386 (0)65 36 322

Telefaks: +386 (0)65 35 821

Profesionalno in hitro opravimo vaše prevoze, posebno po Franciji, Španiji, Italiji, Nemčiji in državah JV Evrope.

Organiziramo vam tudi prevoz in dostavo manjših pošilk.

Tovor, ki nam ga zaupate, imamo pod nadzorom in je zavarovan proti vsem rizikom.

Ne bomo vas razočarali!

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Marienkapelle
Villacherstraße

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marjan Šef

Hercegovačka 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 3 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

mag. David Taljat

54, avenue du Ray bât 16 C
F-06100 NICE
tel. (*33) 6 13 24 21 08
tel. in faks (*33) 4 93 98 39 10

HRVAŠKA

HR – 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je
oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simičič

Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 481 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU – 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

**Alojzij Zaplotnik,
Stanislav Čeplak**, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel./faks (*49) 0208 - 64 708-82

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Staffenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Oskrbavano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0172 - 9796 - 738
fax: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

ISSN 1408-9726

9 771408 972008